

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. PIRMADIENIS — MONDAY, VASARIS — FEBRUARY 23, 1976 Nr. 45

Stiprinti informacijų efektingumą

Iš Vliko tarybos posėdžio

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis įvyko 1976 sausio 23 Kultūros Zidinyje, Brooklyne.

Pagrindiniai darbotvarkės punktai: bendros informacijos ir atskiras klausimai pranešimai. Valdybos vicepirmininkas Jurgis Valaitis informavo tarybą apie naujosios valdybos darbo sritis, bendrai ir išsamesniais iš Vliko seimo nutarimų: a) Vliko darbą plėsti, stiprinti informacijų efektingumą; b) stiprinti Tautos Fondą; c) derinti pagrindinių Lietuvos laisvinimo organizacijų veiklą; d) glaudinti ryšius su jaunimu, ruošiant seminarus, teikiant specialios informacijos apie Vliką ir jo veiklą. Vliko valdyba parduos Kalėdų-Naujųjų Metų sveikinimą ir Vasario Šešioliktosios minėjimo rezoliucijos projektą — kas norės, galės juo pasinaudoti.

Pranešėjas paminėjo Pasaulinę Baltų Santalką, kurios paskutiniam posėdyje rotacijos keliu vieneriems metams vadovavimą perėmė lietuviai: dr. Kęstutis Valiūnas pirmininkas, Jurgis Valaitis vicepirmininkas, Antanas Sabalis sekretorius, Algis Vedeckas išdirininkas.

Papildydamas pranešimą, vicepirmininkas dr. Bronius Nemickas pranešė, kad valdyba apsvaistė jaunųjų Amerikos politikų lankymąsi Vilniuje, kur juos atlydėjo JAV ambasados Maskvoje pareigūnas. Valdyba šiuo klausimu ruošia raštą Valstybės departamentui. Be to, valdyba svarstė kai kurių kraštų, tarp jų ir JAV, diplomatų bei konsulų lankymąsi Vilniuje, kuriuos okupuotos Lietuvos Kremliaus pastatytoji valdžia priėmė, dvi die-

nas vežiojo ir važiavo. Dėl to visų kraštų, kurių diplomatai lankėsi Vilniuje, vyriausybės bus pasiūsti atitinkami protesto rašai. Tarybos narys Juozas Giedraitis painformavo apie savo lankymąsi Pietų Amerikoje ir pasimatymus su kai kurių kraštų lietuviais. Dėl pranešimų buvo paklausimų ir pasisakymų. Perėjus, prie atskirų pranešimų, Bronius Bieliukas painformavo apie Teisų ir politinės komisijos padarytą santrauką pasiūlymų, kuriuos prisūtė Vlika sudarančios grupės. Šie pasiūlymai yra gera medžiaga tarybai ruošiant Lietuvos laisvinimo gaires. Vytautas Vaitiekūnas savo pranešimu išklė informacijų stiprinimo reikalą, nes informacija yra viena iš efektingiausių Vliko veiklos sričių. Jurgis Valaitis kalbėjo apie organizacinius reikalus, pasiūlė kai ką pakeisti Vliko statute. Tarybos nariai — A. Škėrys, A. Vedeckas, J. Giedraitis, J. Audėnas, St. Lušys pasisakė dėl pranešimų, kuriuose yra labai daug diskutuotinų klausimų ir todėl, jų neišstudijavus, negalima daryti konkrečių išvadų. Todėl taryba pavedė visiems trims pranešėjams padaryti sutrauktas konkrečias išvadas ir kitą kartą pateikti tarybai, kuri galėtų priimti jas kaip gaires Lietuvos laisvinimui.

V. Vaitiekūnas apžvelgė Vliko seimo, įvykusio lapkričio 29-30 darbus ir nutarimus. Po to B. Bieliukas ir A. Vakselis su teikė klaid informaciją apie Tautos Fondą. Posėdžiui pirmininkavo Algis Sparauskas, Tautinio Sąjūdžio atstovas, sekretoriavo Juozas Pažemėnas, Vienybės Sąjūdžio atstovas. (E.)

Parlamentarų protestas Maskvai

Atstovų Rūmuose 1976 vasario 4 kongresmanas Lawrence P. McDonald (D., Georgia) taip kalbėjo dėl SSSR nesilaikymo Helsinkio susitarimo:

“Niekas nenustebo, kad Sovietų Sąjunga nesilaiko susitarimų, kuriuos ji pasirašė Helsinkyje. Pabrąžina tačiau tas faktas, kad kai kurie Europos parlamentariai tai pastebėjo ir protestuoja. Aš čia paduo du žinią apie tai, kokia ji tilpo Londono “Daily Telegraph”, 1976 sausio 29 savo kolegų dėmesiai:

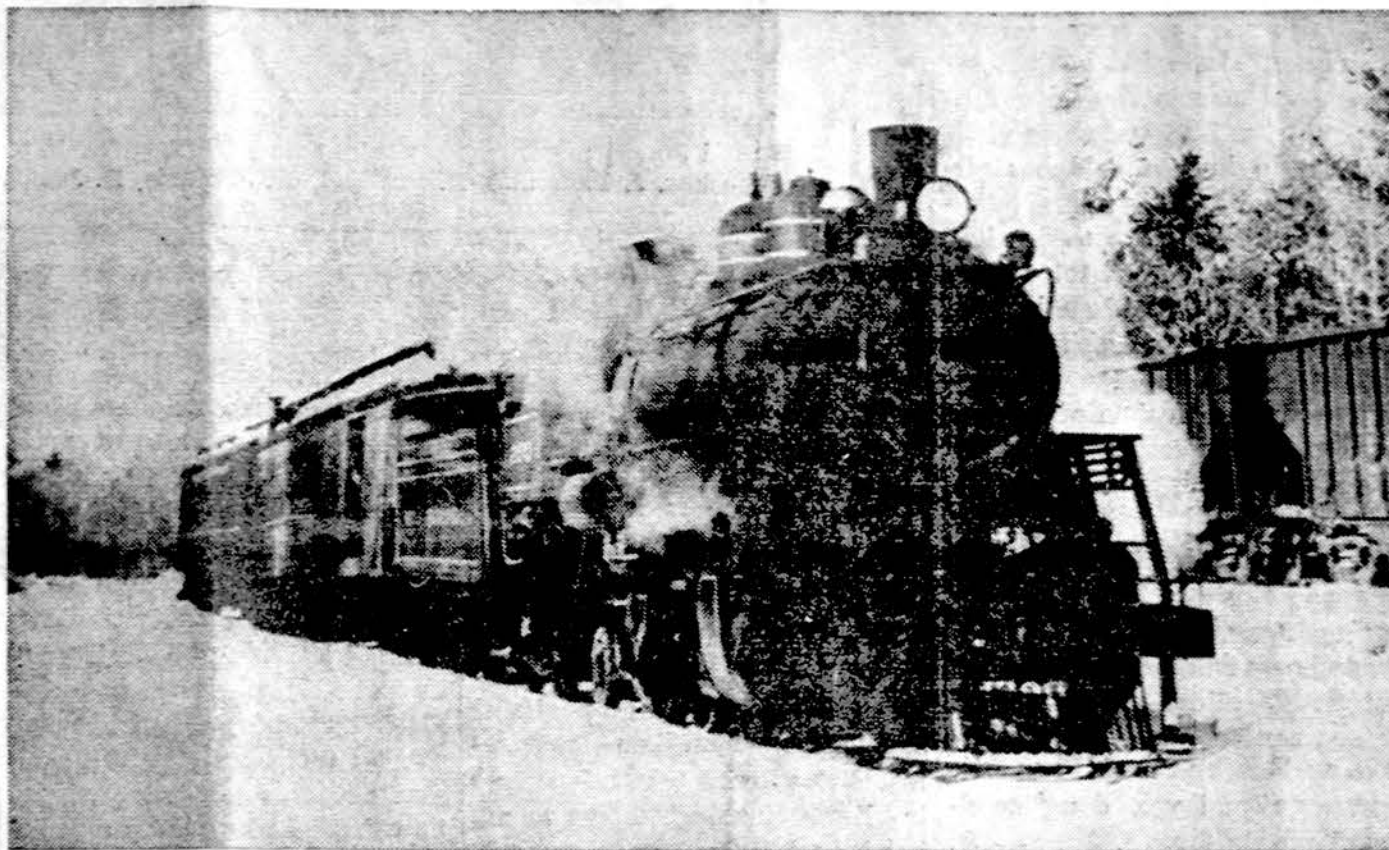
Helsinkio paktas laužomas

Parlamentariai Europos kraštų vakar apkaltino Rusiją, kad ji “laužanti” Helsinkio detantės principus.

Britanijos, Prancūzijos, Airijos, Austrijos ir Norvegijos parlamentariai pasirašė deklaraciją Strasbūrgoje, pareiškdami, kad nuo Helsinkio viršūnių susitikimo “So vietų Sąjunga laužė principus, nustatytus santykiams tarp dalyvaujančių valstybių”.

Deklaracijoj, kuri buvo pateikta 18-os Europos tautų Asamblėjai, yra šie punktai:

1. Sovietų Sąjunga “tiesiogiai ar netiesiogiai” kišosi į Portugalijos vidaus reikalus.
2. Sovietų Sąjunga “kursto ir palaiko jėgos vartojimą prieš Angolos politinę vienybę”.
3. Sovietai “vienpusiškai didina išlaidas savo ginklavimuisi žemėje, jūroje ir ore”.
4. Rusija “nerespektuoja mažumų jos teritorijoje teisių prieš įstatymą, jų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių”. Be to, deklaracija kaltino rusus, kad jie varžo Rytų-Vakarų keliones ir turizmą. (E.)

“Senų gerų laikų” prisiminimui dar tebekursuoja tur stinis traukinys New Hampshire valstijoje

INVAZIJOS ATVEJU RODEZIJA LIKS VIENA

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas painformavo Rodezijos vyriausybę, jog nei Amerika, nei Britanija nežada padėti ir negelbės baltųjų mažumos, jei bus invazija iš užsienio ir prasidės rasis karas. Patarė su juodaisiais derėtis “realiai”. Ian Smith vyriausybė gali tikėtis kiekvienu atveju invazijos iš sovietų ir kinų treniruojamų dalinių kaimyniniuose kraštuose.

Britai yra pasisiūle padėti derėtis, tarpininkauti tarp baltųjų ir juodųjų. Smith prisipažino, kad britų užsienio reikalų ministras James Callaghan žada diplomatiškai padėti ir nori suvesti jį, premjerą, šnekėtis su juodųjų nacionalistų vadu Joshua Nkomo. Smith ir Nkomo jau daug mėnesių susitinka ir šnekasi, bet nieko gero nesutarė. Smith per daug užsispyręs ir di desnių nuolaidų juodiesiems nenori suteikti.

Valstybės departamentas turi žinių apie pasirošimą invazijai. Padėtis staiga ima blogėti, kai sovietų ginklai, patarėjai, kubiečių kariai Angoloj greit nebus reikalingi ir bus sukurtas naujas frontas Rodezijoje. Nepriklausomai nuo tų jėgų, juodojo Afrikoj yra ir kinų patarėjų, kurie savo keliu taip pat ruošia partizanus prieš baltuosius. Kissingeris yra minėjęs, kad panašiai, kaip Angoloje, gali būti ir kitose Afrikos vietose. Jis turėjo minty pirmojo eilėj Rodezijoje. Sovietų ginklai, kurių kainą jis pakėlė iki 300 milijonų dolerių, Angoloje nebus reikalingi ir bus permosti kitur.

Rodezija anksčiau buvo britų kolonija. Nuo 1923 turėjo savivaldą, nuo 1961 konstituciją, o 1965 savavališkai paskelbė višišią nepriklausomybę ir po penkerių metų respublika. Britai visą tai pavadino nelegaliu veiksmu. Jungtinės Tautos po to paskelbė ekonominį boikotą, kurio nepripažino tik Pietų Afrika ir Portugalija.

Baltųjų Rodezijoje tėra tik 270,000, kai juodųjų 6 milijonai.

Leidžiama prekiauti su Angola

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas dviem firmom, Gulf Oil ir Boeing, leido atnaujinti visas operacijas su Angolos promaskviniais valdovais.

Laukiama, kada bus užmegzti ir diplomatiniai santykiai, nes to nori ir patys angoliečiai — MPLA, bet tai bus padaryta po to, kai santykius užmegs jų kai mynai — Zaire ir Zambija.

MPLA paleido du amerikiečius lakūnus, kurie praėjusią savaitę, skridami į Pietvakarių Afriką, dėl kuro trūkumo buvo priversti nusileisti Angolos teritorijoje ir buvo suimti.

Kuba painformuos apie Angolą

WASHINGTONAS. — Kuba pakvietė keliolika Amerikos juodųjų organizacijų ir laikraščių atstovų pas juos atvykti ir išklausti pranešimo apie Kubos intervenciją Angoloje. Pakvietė ir visus 17 juoduosius kongresmanus. Vienos organizacijos jau pažadėjo atstovus pasiūsti, apie kitas dar nežinome.

Politinės laisvės Ispanijoje

Madridas. — Ispanijos ministras pirmininkas Arias Navarro, kalbėdamas Kortežų (parlament) rūmuose Madride, pranešė, kad jo vadovaujama vyriausybė ruošia svarbias politines, juridines ir įstatymines reformas. Visų pirma Ispanijoje bus praplėsta laisvė jungtis į politinius sambūrius, suteikiant piliečiams teisę dalyvauti politiniuose susirinkimuose ir manifestacijose. Be to, krašto vyriausybė pasiūlys Kortežų rūmams pakeisti kai kuriuos įstatymus, jų tarpe praėjusiais metais pravestą įstatymą prieš teroristinę veiklą ir spaudos cenzūros įstatymą. Politiniams kaliniams dar nėra numatyta visuotinė amnestija, bet vyriausybė yra numatęsi kai kuriems jų dovanoti bausmę. Taip pat pasiūlė peržiūrėti dabartinį rinkimų įstatymą. Premjeras Navarro patvirtino Ispanijos vyriausybės pasiryžimą saugoti ir ugdyti krašte moralines ir religines vertybes, visoms religinėms bendruomenėms užtikrinant pilną tikėjimo laisvę.

Paskelbti Argentinos rinkimai

BUENOS AIRES. — Prezidentės Estela Maria Peronienės vyriausybė jau paskelbė datą, kada bus renkamas Argentinos prezidentas — gruodžio 12. Nor

Peronienė ir jos patarėjas

maliai rinkimai turėtų būti kitų metų gegužės mėnesį. Daug kas abejoja, ar ji išbus pareigose net ir iki paankstintų rinkimų.

Kai neturi argumentų gintis

Moskva. — Sovietai neradami argumentų prieš Vakarų kaltinimus ir pirštu rodomus žmogaus teisių nepaisymus, persekiojimus už politinius ir religinius įsitikinimus, pradeda patys pulti labiausiai tuos, kurie smarčiausiai puola Maskvą. Tasso paskelbtam biuleteny skaitome: “Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje persekiojami žmonės už jų politinius įsitikinimus. Vakarų Vokietijoje tūkstančiams žmonių pritaikytas ‘nutarimas dėl radikaliųjų elementų’. Vyks ta tikra ‘raganų medžioklė’. Vakarų Vokietijos makartizmo atarama tampa Bavarija, Strausso tvirtovė, Amerikos kapitalo Vakarų Europoje ir Vakarų Vokietijos karinio - pramoninio komplekso placdarmas”.

Neseniai austrų “Salzburger Nachrichten” rašė ir šaipėsi iš Tasso neprimatymo spalvų: jie jau nesugeba atskirti, kur yra persekiojimas už įsitikinimus, ir kur prasideda paprastų kriminalinių nusikaltėlių, miesto teroristų gaudymas. Vokiečiai neslepia, kad pas juos irgi priviso teroristų, žmonių grobikų, bankų plėšikų. Ar jų gaudymas jau yra politinis terorizmas?

Kanalą kas atominė bombom

London. — Sovietų Sąjunga planuoja 250 atominė bombų pagalba kasti 130 km ilgio kanalą pro uolėtas vietas ir pasukti vandenį iš šiaurės upių į pamažu džiūstančią Kaspijos jūrą, rašo britų “New Scientist”. Panaudojus atominės bombas, kasimo darbų išlaidos sumažėtų dviem trečdaliais.

Projektui įvykdyti reikia į šiaurę tekančių upių, ypač Pečoros, vandenį pasukti į Volgą, nes Volgos vandens debito sumažėjimas ir yra Kaspijos jūros vandens slūgimo priežastis.

Kanalo zonoje buvo padaryti trys bandomieji sprogdinimai. Už sproginų zonos radioaktyvius spinduliavimas pasirodė daug žemesnis, negu tarptautinis komisijos nustatytas minimumas. Negalima tik užtikrinti, kad tie sprogdinimai neišsausks žemės drebėjimo smūgių. Atominės bombos, iki trijų megatonų galingumo, bus sprogdinamos grupėmis iš 20 bombų. (t)

MANCHESTER, N. H. — Donald Reagan pasakė vieną slapstį: Fordas jam buvo du kartus pasiūlęs vietą kabinete — komercijos sekretoriaus ir dar kurį kitą, greičiausiai, transportacijos, bet Reagan atsisakęs.

Sovietai apkaltino vokiečių konsulą

MASKVA. — Tass pacitavo laikraščio “Večerny Leningrad” pranešimą, jog Vakarų Vokietijos generalinis konsulas Leningrade Alfred Blumenfeld yra dviveidis, viešai giria Sovietų Sąjungą, o privačiai peikia ir remia šaltąjį karą. Dar pridėjo, kad jis yra šnipas, toks buvo dar Hitlerio laikais, priklausė slaptai žinių rinkimo organizacijai.

Jokio atsakymo iš žvaigždžių

BOSTONAS. — Amerikos mokslininkų seminare buvo pasakyta, jog labai galingas radio teleskopas, įrengtas Arecibo, Puerto Ricoje, per daug mėnesių siuntė signalus į tolimąją erdvę, nukreiptą į keturias galaktikas, trilijoną žvaigždžių, bet jokio signalo iš ten nesulaukė. Tai dar nereiškia, kad atėity kokio nors “atsakymo” nesu lauks. Galimas dalykas, jog anoj erdvėj gali būti gyvybė, tu rinti aukštesnę civilizaciją ir ge resnius technologinius sugebėjimus.

Brazilija neveiks prieš Ameriką

BRASILIA. — Kissingeris buvo užtikrintas, jog Brazilija nesidės į joki bloką, kuris nustatintų savo žaliavai aukštas kainas. Brazilija Amerikai daugiau sia pristato kavos ir geležies rūdos. Tai būtų atsilyginimas Amerikai, kuri Braziliją pripažįsta didele tauta ir galybe.

NIXONĄ PASITIKO KINIJOJ PREMIJERAS

PEKINAS. — Šeštadienį Pekiną pasiekė Richard Nixonas su žmona, keliais palydovais ir penkiolika slaptosios tarnybos vyrų. Visi buvę prezidentai turi tokią minimalią apsaugą.

Aplankyti Kiniją pakvietė Mao Tse-tungas. Kelionė nuta-po su diena, kada Nixonas pirmą kartą 1972 vasario 21 nusi-leido Pekine ir pasakė, jog “nuo tos dienos pasaulis pasikeitė”. Išskris atgal vasario 28. Aplankys 6 miestus, bet kokius, kinai neskelbia. Pekine pasitiko einaš Amerikos informacijos įstai gos vedėjo pareigas Harry Thayer, kiti amerikiečiai, o iš kinų pusės — premjero pareigas einąš Hua Kuo-feng, užsienio reikalų ministras Čiao Ku-

an-hua ir kiti. Teng Hsiao-ping, laikinai ėjusio premjero pareigas, aerodrome nebuvo. Nebuvo nei garbės sargybos, nei orkestro. Pasisitojo Nixonas tuose pačiuose garbės svečių namuose, kaip ir prieš ketvertą metų. Vakar Nixonas susitiko su Ču En-lajaus našle ir turėjo konferenciją su Hua.

Brazilijoje būdamas, Kissingeris, užklaustas apie Nixono kelionę, minėjo, kad jis, Nixonas, grįžęs iš Pekino, painformuos Fordo administraciją. Tai buvo pakeitimas ankstesnio teigimo. Pirmiau buvo sakoma, kad tai labai privati kelionė ir Baltieji rūmai su ja nieko bendro neturi. Neaišku tik, ar Nixonas referuos Fordui, ar tik Kissingeriui.

Prieš atskrendant kinų lėktuvui į Los Angeles, Valstybės departamentas buvo painformavęs kinus, jog kai kurios privačios kompanijos, kurioms Kinija yra skolinga, gali bandyti skolos sąskaiton sulaukyti jų lėktuvą. Tokio pasikėsimo kol kas nebuvo.

KALENDORIUS

Vasario 23: Polikarpas, Romana, Gantautas, Siga.
Vasario 24: Liucijus, Motiejus, Virgaudas, Ziedūna.
Saulė teka 6:37, leidžias 5:32.

ORAS

Dalinal saulėta, šilčiau, apie 42 laipsniai.

Kai Kiniją lankė Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidtas, pamatė ir garsiąją kinų sieną. Nuotraukoj Schmidtas su žmona

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS EILĖSE

Los Angeles jaunimo ansambliis, besirengdamas penktajai Tautinių šokių šventei, dalyvauja ir kitose programose. Vasario 22 pasirodė San Francisco LB rengiamame Vasario 16-tos minėjime su dainomis ir tautiniais šokiais. Gi Vasario 28 d. 7 val. v. rengia tradicinį blynų balių Šv. Kazimiero parapijoje. Čia pasirodys kelias jaunųjų talentų, vaikų ir jaunimo chorai, šoks tautinius ir pramoginius šokius. Groja Latvijos orkestras. Vaišės — blynai ir kt. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir paremti savąjį jaunimą. Visas pelnas skiriamas kelionei į Chicago.

FOLKLORINĖ POPIETĖ

Los Angeles mieste, Ebell komercijinėje salėje, neseniai iš didelių pasisekimų praėjo muz. Kuprevičiaus piano koncertas.

Ten pat kovo 14 d. 3 val. p.p. sekmdienį vėl įvyks neeilinis ir pirmasis tokio pobūdžio ir temų parengimas subvėmimas, pavadinamas Folklorinė popietė.

Programoje dalyvaus svečias iš Pensilvanijos, žinomas vargšas Liudas Dovydenas, mūsų tarp tautinio garso archeologė ir profesorė dr. Marija Gimbutienė ir solistė Stasė Pautienienė. Programa bus lietuviško folkloro ir praeities temomis.

Bus parodė ir prie jos šampanas su lengvais užkandžiais. Pelnas skiriamas Baltie Heritage Radio lietuvių skyriaus programai.

NEPRIKLAUSOMYBES ATSTATYMO ŠVENTĖ

Vasario 16 d. buvo atšvesta, vadovaujant vietinio A.L.T. skyriaus valdybai. Vasario 13 d. vidu dieni buvo iškilmingai iškelta prie Los Angeles rotušės tautinė vėliava. Vasario 14 d. per Californijos Lietuvių radijo klubo valandėlę VI. Bakūnas visą valandėlę pašventė tos istorinės dienos paminėjimui. Jis davė pasikalbėjimą su savanoriu Vyčio kryžiaus kavaleriumi pulk. Jonu Andrašūnu, taip pat davė kelis lietuviškų dainų vas. 15 d. lietuvių Šv. Kazimiero parapijos kieme prieš pamaldas buvo iškelta vėliava. Mišias atšavo prel. J. Kučingis, per jį giedojo parapijos choras, sol. R. Dabšys, sol. J. Čekanauskienė, muz. B. Budrūnui vadovaujanti Mišiose dalyvavo organizacijos su vėliavomis ir sklindina lietuvių bažnyčia. Po pamaldų prie parapijos kaimyninėje mokyklos salėje (Marshall High School) buvo minėjimas. Jame dalyvavo keli šimtai lietuvių, gen. kons. dr. J. Bielskis su ponia, gen. S. Raštikis su ponia, estų vicekonsulas ir latvių atstovas. Prieš pradėdami minėjimą buvo suštos organizacijų vėliavos.

Minėjimą atidarė vietinio A.L.T. sk. valdybos pirm. Vyt. Čekanauskas. Amerikos himną pagiedojo A. Polikaitis. Sveikino estų ir latvių atstovai. Pagrindinę ilgą kalbą pasakė dr. K. Bobelis. Jo kalba buvo grynai politinė, ko kio iki šiol Los Angeles lietuviai per Vasario 16-tos dienos minėjimus nebuvo girdę. Prelegentas kalbėjo apie savuosius laimėjimus Washingtono ir labai dažnai aštriai puolė LB drašto valdybą, nevenngdamas demagogijos.

Po jo kalbos buvo įvestas šeštadieninis lituanistinis mokyklos varžybas laimėjusių mokiniių pristatymas ir laimėjusių kūrinių skaitymas.

Dėl šios ilgos ceremonijos teko girdėti daug nepasitenkinimo, nes ilgas minėjimo užšėsimas ir skaldymo kalba turėjo paveikti jaunimą vengti minėjimų. Jaunimui reikalingi gražūs ir trumpi

minėjimai. Tie skaitytieji 3 puikūs rašiniai papildyti keliomis jaunimo dainomis, būtų pavyzdingas Vasario 16-tos minėjimas jaunimui. Ar nereikėtų apie tai pagalvoti ir minėjimų ruošimą perduoti pačiam jaunimui.

Minėjimas dar buvo gerokai pailgintas, kada kai kuriuos asmenis apdovanojo Šalių sąjungos valdyba. Ten vadovavo vietinės Šalių kuopos valdybos pirmininkas. Bendrai, reikia pastebėti, kad šitas asmuo tiesiog įkyriai visur spraudžiasi, tai vadovu vėliavoms, tai išlindimų į "prieškį", nors jo niekas neišrenka ir niekas neprašo.

Jaunimo vadovai taip susitvarkydavo, kad visas jaunimas sėdėtų pagal ūgį ir gerai galėjo sekėti atšaujantį Mišias kunigą.

Sauliai norėdami savo centro apdovanotiems ištelti žymenis turėtų susirasti galimybę savo šventėje ar kitokiomis progomis, bet ne iškilminguose minėjimuose suorganizuotose ALT valdybos ar Bendruomenės, nes tie apdovanojimai yra daug smulkesni už šią šventę.

K.L.R.K. RADIO VALANDELES

1954 metais gegužės 24 d. pasigirdo pirmą kartą Californijoje per radijo lietuviškas žodis, deka 3-jų entuziastų Br. Gedimino, Uždavinio ir Rudelio. Kiekvienos savaitės pabaigoje jis buvo girdimas iki 1967 metų pabaigos. Br. Gediminui sustabdžius lietuviškas radijo valandėles, po metų L. B. Los Angeles apylinkės valdybos pirmininkui Antanui Audroniui sukūrus LB Pietų Californijos Radijo klubą, teis. patarėjuis St. Paltui užmezgus ryšį su radijo stotimi KTYM — Inglewode ir susitarta atgaivinti valandėles. Specialią sutartį su stotimi pasirašė valdybos nariai: Alb. Markevičius ir J. Gediminas. Pirmasis valandėlių redaktorius ir pranešėjas buvo St. Paltus. Šitos atgavintos radijo valandėlės ir dabar yra girdimos iš tos pat stoties. Šiuo metu valandėlių redaktoriais ir pranešėjais yra net 2 buvę Br. Gedimino valandėlių redaktoriai, V. Bakūnas ir V. Gilys. Be to dar šiuo metu redaktoriais yra D. Kaškelienė, J. Mikus ir L. Zilevičiūtė.

Valdybų pirmininkais yra buvę per 7 metus tik 3 asmenys. Vasario 29 dieną po sumos parapijos salėje buvo Radijo klubo narių susirinkimas, be abejojame bus išrinkta naujoji valdyba.

Praeitais metais — 1975 radijo valandėlių buvo prurtinimas net šešiais radijo vaidinimais. Juos visus šešis parašė, pakvietė vaidintojus ir pats režisavo Antanas Audronis. Tie šeši vaidinimai buvo įvairiausiomis temomis: Dariaus ir Girėno skridimas į Lietuvą, Vytauto vainikavimas, Jūrą ir Kastytis, 1982-ji metai — Lietuva vėl laisva, Genijus Čiurlionis ir Tyliają naktį. Apie juos visuomenės veikėjai, kultūrininkai ir intelektualai labai gražiai atsiliepė.

JAUNIMO SĄJUNGOS POSEDIS

Vasario 16 d. Irenos Žukaitės bute įvyko paskutinis dabartinės JAV-LJS Los Angeles skyriaus valdybos susirinkimas. Susirinkimą pravedė skyriaus pirmininkas stud. V. Bandžiulis.

Susirinkimo dalyviai svarstė įvairius klausimus, liečiančius valdybos kadencijos užbaigimą.

JAV-LJS Los Angeles skyriaus bendras susirinkimas ir rinkimai įvyko vasario 29 d., sekmdienį, šv. Kazimiero parapijos mokykloje, tuojau po sumos. Per susirinkimą senoji valdyba pateikė pranešimą apie pereinamąjį metų sąjungos veiklą. Susirinkimą valdyba nutarė

Jaunieji lietuviai Jurašų pagerbimo praešpiečiuose Los Angeles Hilton viešbutyje sausio 24; iš kairės L. Kojelis, J. Venckus, J. Pažeraitė, R. Kojelytė, dr. S. Danis, D. Jasaitytė. Nuotr. A. Adomėno

MŪSŲ KOLONIJOSE

Sioux City, Iowa

ISPUDINGAI MINĖJOME VASARIA 16

Sekmdienį, vasario 15 d., Sioux City lietuviai išpudingai paminėjo Vasario 16.

Vietos klebonas paskelbė bažnyčioje minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius, lankančius meniš kai išpuošta šv. Kazimiero bažnyčia, melstis ir priimti šv. Komuniją už kenčiančius lietuvius Lietuvoje, Sibire ir kitose Sov. Rusijos vietose bei už laisvojo pasaulio lietuvius ir jų bičiulius, neruilstamai kovojančius už pavergtos Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų laisvę.

Vasario 8 ir 15 parapijos biuletenis lietuvių ir anglų kalbomis buvo skirtas žinioms apie pavergtą Lietuvą.

Vasario 15 proga kun. S. Morkūno pastangomis, asmeniškai prašant, vietos dienraštis "Sioux City Journal" ir diecezijos savaitinis laikraštis "The Globe" įsidėjo kun. S. Morkūno straipsnius, "Globe" įsidėjo gražią nuotrauką Vilniaus katedros, kurią rusai okupantai yra išniekinę, jos vyskupas Julijonas Steponavičius laiko namų arešte nuo 1961 metų. Jis savo straipsniuose plačiai nušvietė Lietuvos neteisėtą pavergimą, sulaužant visas nepolimo sutartis, nusikaltant prieš tarptautinę teisę, ir Sovietų Rusijos kolonializmo istorijoje negirdėtus žiaurumus, sunaikinant milijonus nekaltų žmonių ir šimtus tūkstančių Lietuvos geriausių patriotų, arkiųvyskupų, vyskupų, kunigų, vienuolių, misionierių, seselių ir pasauliečių Lietuvos ir Sibiro vergų stovyklose.

Parapijos salėje 3 val. p. p. buvo minėjimas, kuris pradėtas, Marija, Marija, Lietuvos ir Amerikos himnais.

Kun. Leonardas Musteikis, Šv. Povilo bažnyčios klebonas iš Plainview, Nebr., skaitė minėjimui pritaikytą patriotinę pasakaitą. Po to buvo iškilmingas banketas, kurį pradėjo malda kun. L. Musteikis. Banketą pietuviškai paruošė prityrusios šeimininkės: M. Kunčienė, E. Meškauskienė, J. Luneckienė, M. Murgienė ir B. Vyžintienė. Atsargos kapitonas S. Meškauskas nepaprastai uoliai rinko aukas ir su M. Lunecku talkino klebonui ruošiant minėjimą. Minėjimas praėjo labai jaukia nuotaika. Minėjimo dalyviai pasveikino kleboną jo 74 metų gimimo proga (jis gimęs 1902 m. vasario 16) ir iškėlė jam dosnią piniginę dovaną.

Po susirinkimo buvo priimta rezolucija Lietuvos laisvinimo reikalui. Jos nuorašai persiųsti prezidentui G. Fordui, valstybės sekretoriui, senatoriams ir kongresmanams. Minėjimo dalyviai pasirašė aiškų Iowos senatoriams, prašydami paremti S. Rez. 319 dėl nepripažinimo Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Vasario 9 d. Sioux City kunigų dekanato šv. valandos proga kun. S. Morkūnas iškėlė kiekvie-

nam kunigui paruoštus trumpus laiškus pavyzdžius minėtai rezolucijai senatė paremti. Visi 35 kunigai pažadėjo parašyti laiškus savo senatoriams.

Vasario 16 d. kun. S. Morkūnas buvo pakviestas į vietos aukštesniąją katalikų mokyklą kalbėti mokiniams apie pavergtą Lietuvą ir komunizmo pavojų laisvajam pasauliui. Jis kalbėjo dvi valandas. Direktorius ir mokytojai pažadėjo parašyti laiškus senatoriams. Kun. S. Morkūnas asmeniškai yra aplankęs daug vietos amerikiečių veikėjų: teisėjų, advokatų, kolegijų profesorių, mokytojų, bankų prezidentų, gydytojų, kurie irgi pažadėjo parašyti laiškus senatoriams.

Korespondentas

Washington, D. C.

Dar viena Lietuvos Vyčių kuopa, įsikūrusi Washingtono, D. C. (pernai, lapkričio 22 dieną). Šios kuopos pirmininkė yra Eva M. Migonis, žinoma vyčių veikėja, istaigos "Academe Executive Services" pasižymėjusi prezidentė ("Executive President").

Naujoji vyčių kuopa ruošia šv. Kazimiero pamaldas kovo 6 d., sekmdienį, 4 val. p. p., Šiluvos koplyčioje, Washington, D.C. Kas galite, malonėkite pamaldose dalyvauti. Šv. Mišias atlaikys ir pamokslą pasakys kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP. Vyčiai

NAUJAS HUMORISTINIŲ EILIŲ RINKINYS

"Aljostiaus lapai" išėjo šiomis dienomis iš spaudos. Knygos autorius dr. S. Alūnas 88 psal. knygoje pateikia 60 linksmų eilėraščių. Eiliuotą linksmą įvadą parašė poetas Ant. Gustaitis. Knygos kaina 2.25 dol., Lietuvos šios knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

Užsakymus siųsti "Draugo" adresu. Illinois valstijos gyventojai prideda 5% mokesčių.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

nam kunigui paruoštus trumpus laiškus pavyzdžius minėtai rezolucijai senatė paremti. Visi 35 kunigai pažadėjo parašyti laiškus savo senatoriams.

Korespondentas

Lietuvos laisvinimui aukojo kun. S. Morkūnas 200 dol., po 25 dol. M. Kunčienė, M. Luneckas, S. Meškauskas; po 20 dol. J. Pirog, B. Plaušinitis, E. Rudonienė, A. Zvirgždinas; 15 DOL. K. Zolys; po 10 dol. J. Cienas, A. Laudanskas, D. Ulanskas, L. Urbonas; po 5 dol. P. Baltušis, M. Berlin, D. Bonfield, M. Faff, B. Gustas, J. Kauspėdas, M. Kerdikės, K. Lukšas, G. O'Day, S. Ostinas, B. Reburn, P. Strazdas, A. Šližys, J. Uknes, P. Walsh, J. Yorkus ir kiti po mažiau. Iš viso surinkta 515 dol. Pasiūsta ALT, L. Bendruomenėi, VLIKui.

Washington, D. C.

Dar viena Lietuvos Vyčių kuopa, įsikūrusi Washingtono, D. C. (pernai, lapkričio 22 dieną). Šios kuopos pirmininkė yra Eva M. Migonis, žinoma vyčių veikėja, istaigos "Academe Executive Services" pasižymėjusi prezidentė ("Executive President").

Naujoji vyčių kuopa ruošia šv. Kazimiero pamaldas kovo 6 d., sekmdienį, 4 val. p. p., Šiluvos koplyčioje, Washington, D.C. Kas galite, malonėkite pamaldose dalyvauti. Šv. Mišias atlaikys ir pamokslą pasakys kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP. Vyčiai

NAUJAS HUMORISTINIŲ EILIŲ RINKINYS

"Aljostiaus lapai" išėjo šiomis dienomis iš spaudos. Knygos autorius dr. S. Alūnas 88 psal. knygoje pateikia 60 linksmų eilėraščių. Eiliuotą linksmą įvadą parašė poetas Ant. Gustaitis. Knygos kaina 2.25 dol., Lietuvos šios knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

Užsakymus siųsti "Draugo" adresu. Illinois valstijos gyventojai prideda 5% mokesčių.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.
Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois; \$30.00 — Elsewhere in U.S.A.; \$23.00 — Canada; \$25.00 — Foreign Countries — \$26.00.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas preces ratas nesiumiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada skaitytojas yra užsitemokėjęs.
"Draugo" prenumerata mokama iš anksto
metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.50
Kanaadoje 25.00 15.00 10.00 5.50
Kitur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 26.00 16.00 10.50 6.50
Savaitinis 16.00 8.50 — —
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. VL. BLĄZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirm., antr., ketvirtad. ir penktad. 10-12 val. vakaro. Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso tel. WA 5-2670
Rezid. tel. WALBROOK 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURģAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 popiet. antr., penkt. 1-5, treč. ir sešt. tik susitarus.

Tel. Ofiso HE 4-1818, rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURģAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. Nuo 2 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. 778-6565
DR. VIDAS J. NEMICKAS
SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą
Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURģIA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURģIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5345

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso telefon. RE 5-4410
Rezidencijos telefon. GR 6-0617
Valandos: pirm., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURģAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir telefon. RE 5-5923, 84.
Tel. PROSPECT 8-1223.
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURģAS
2454 West 71st Street
Vald.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus.
Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURģAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir seštad. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4350

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURģAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val.: pirm., antr., ketv. 8-5 ir 6-5, penktad. 2-5. Seštad. pagal susitarimą.

RINKIMAMS ARTEJANT

Nors Lietuvių Bendruomenės organizacija JAV-bėse turi kai kurių silpnų pusių, jos veikla yra kartais kritikuojama, tačiau vis dėlto ji yra didelė jėga, kuri smarkiai judina, organizuoja, derina mūsų visuomeninį, kultūrinį gyvenimą, tvarko lituanistines mokyklas, švietimą, organizuoja masinius visų lietuvių rengimus — tautinių šokių, dainų šventes, mokslo, kūrybos, kultūros simpoziumus, teatro festivalius, aktyviai dalyvauja kovoję dėl Lietuvos laisvės ir atlieka kitus didelius darbus. Taigi ne visvien yra LB buvimas ar nebuvimas, veikla ar neveikla.

Labai svarbus dalykas, kad LB turėtų gerą ir tinkamą vadovybę, kuri būtų darbšti ir turėtų daugumos bendruomenės narių patikėjimą. JAV LB veiklos pagrindinius bruožus, darbo kryptį ir žymia dalimi priemones tikslams įgyvendinti nustato LB taryba, kuri renkama kas treji metai. Paskutiniai rinkimai įvyko 1973 metais. Š. m. balandžio 24 — 25 dienomis visose lietuvių kolonijose bus renkama naujoji — VIII-ji taryba.

LB JAV-bėse šiuo metu sudaro dešimtį apygardų. Šių metų rinkimuose tarybos sudėtis kiek praplėsta — bus renkami tiesioginiu balsavimu 60 tarybos narių. Po rinkimų į tarybos sudėtį dar įeis 10 apygardų pirmininkų, išrinktų apygardos atstovų ir gal apie 10 krašto valdybos narių. Vadinasi visa taryba susidės iš apie 80 asmenų.

Manoma, kad naujosios tarybos sudėtis, palyginus su dabartine taryba, gerokai pasikeis. Eilė dabartinės tarybos narių dėl įvairių priežasčių, gausybės darbo, nebežada kandidatuoti. Stengiamasi į naujosios tarybos sudėtį kandidatus įtraukti daugiau jaunų žmonių, ypač iš mūsų jaunimo organizacijų tarpo. Manoma, kad tokie asmenys galėtų būti ypač naudingi ir reikalingi. Be abejoj, kandidatuos ir eilė senųjų tarybos narių, o taip pat vyresnio amžiaus visuomenės veikėjų. Kalbindami kandidatuoti jie neturėtų nuo šios garbingos pareigos atsiskirti. Nereiktų tik ilgai delsti, nes, kaip jau buvo anksčiau turėti būti išstatyti ligi kovo 1 dienos.

Kaip politiniame gyvenime, tai ir Lietuvių Bendruomenėje ne visi žmonės yra vienodos nuomonės. Taigi ir LB vadovybės vedamai linijai vieni pritaria, kiti ne. Vadinasi, susidaro pozicija, kuri daugumos nusistatymą gina, ir opozicija, mažumos grupė, kuri nepritaria, vedama linija kritikuojama ar net prieš poziciją legaliomis priemonėmis kovoja. Tai demokratiška ir visiškai natūralu, net būtina. Žmonės, mūsų atvejų LB nariai, negali būti vienodo nusistatymo. Sveika, logiška galvojanti, opozicija yra naudingas reiškinys. Tokia opozicija būtina.

Tačiau ir opozicija turi turėti savo ribas ir veikti tik LB rėmuose. Kaip opozicija Bendruomenės viduje yra būtina, taip opozicija pačiai Bendruomenei iš esmės yra nereikalinga. Anglijos klasinė demokratija šį dėsni išreiškia savo parlamente esančią opoziciją vadindama ne "opozicija jos karališkajai didenybei", bet "jos karališkos didenybės opozicija". Tai didelis skirtumas ir šios klasiškos anglų formulės neturėtų mums pamišti ir mūsų Bendruomenės reikaluose.

Suprantama, kad po įvykių rinkimų viena LB dalis gali likti už Bendruomenės valdomųjų organų (tarybos, jos prezidento, valdybos) ribų. Tačiau nereikia, kad tokia padėtis turi visą laiką tęstis. Kas treji metai besikartoja

rinkimai ir ypač pozicijos padarytos klaidos teikia galimybę opozicijai laimėti rinkimus ir tuo pačiu pereiti į poziciją.

Nėra paslaptis, kad ir dabartinei LB tarybai ir jos sudarytai valdybai yra tam tikra opozicija. Dalis tos opozicijos yra visiškai sveikai galvoję asmenys, taip saktant, "jos karališkos didenybės opozicija". Ji logiška kritikuoja kai kuriuos LB vadovybės veiksmus ir laukia naujų rinkimų. Tačiau kita opozicijos dalis, besireišianti vienoje iš 10 apygardų, nepajinti, negausi skaičiumi ir nepasizymėjusi savo darba grupė, yra opozicijoje ne vien tikta dabartinei LB vadovybei, bet ir visai Bendruomenės organizacijai, ką rodo "opozicionierių" pastangos sukurti naują Bendruomenės organizaciją. Kitaip sakant, čia jau yra "opozicija jos karališkajai didenybei" ir todėl geros valios lietuvių smerktina.

Naujieji LB rinkimai yra labai gera proga tiek pozicijai, tiek opozicijai peržiūrėti savo dabartiniusėjimus, išieiti rinkimuose su naujomis programomis, naujais kandidatais ir legaliu demokratišku būdu perimti LB vadovybę.

Sakysime, tie asmenys, kurie jaučiasi esą už dabartinės LB ribų ir nėra linke subordinuoti aiškiai dauguma išrinktajai LB tarybai, gali drąsiai kandidatuoti naujosios tarybos rinkimuose. Jeigu tie kandidatai bus verti, jie gaus daugiau balsų už dabartinės LB vadovus ir tuo pačiu legaliu būdu perims visos Lietuvių Bendruomenės vadovybę. Taigi nereikia nei pro pamatus veržtis, nei greta kitą naują JAV LB rūmą statyti. Pati rinkimų procedūra labai paprasta: kiekvieną atitinkamą metų lietuvių galima išstatyti apygardoje renkamu kandidatu į LB tarybą, jeigu jo kandidaturą savo parašais paremia bent 10 lietuvių. Belieka tokios opozicijos žmonėms pateikti savo kandidaturas, praveisti savo žmones į tarybą ir paskui visiškai legaliu būdu savo norimu būdu reorganizuoti ne dalį, bet visą Lietuvių Bendruomenę.

Reikia pasidžiaugti, kad LB naujosios tarybos rinkimo būdas yra labai paprastas, nesudėtingas ir nėra per daug formalus. Balsuoti gali kiekvienas lietuvis, formaliai dalyvaujantis LB veikloje ar nedalyvaujantis. Į balsuotojų sąrašus turi būti įrašytas anksčiau, o taip pat paties balsavimo metu. Balsavimo teisė teikiama ir nesumokėjusiam solidarumo mokesčiui. Norintieji šią pareigą gali atlikti balsuodami.

Vyriausioji rinkimų komisija sudaryta ir paskelbta jau praėjusių metų II pusėje. Laiku sudarytos ir apygardų bei aplinkinių rinkiminių komisijos. Jos daro viską, kad rinkimai būtų teisėti ir teisingi, pakankamai slapti, formalūs, bet kartu ir visiems geros valios lietuviams prieinami. Vadinasi, belieka tik ruoštis. Pirmiausia turime pasinaudoti ne labai ilgu kandidatų išstatymo terminu. Kai kandidatai į tarybą bus paskelbti, visi turime stengtis juos geriau pažinti ir nuspręsti, už kuriuos jų turime savo balsus atiduoti. Turime gerų vilčių, kad ir šiais metais tikstančiais gerai geros valios lietuvių pasinaudoti joms teikiama balsavimo teise, neatsisakys kandidatuoti ir balsuoti už tinkamiausius kandidatus. Juo daugiau mūsų tautiečių rinkimuose dalyvaus, juo bus geriau, nes tokiu atveju išrinktieji jausis turį didesnį rinkėjų patikėjimą ir aktyviau dirbs, prisijimdami atsakomybę ne tik prieš savo rinkėjus, bet ir prieš visą lietuvių visuomenę, o taip pat prieš bet kokiame politiniame gyvenime negalinciją dalyvauti ir savo reikalų spręsti lietuvių tautą.

Išnyms antikomunistas, kandidatuojas demokratas į JAV prezidento postą, senatorius Henry Jackson su JAV LB krašto valdybos atstovais. Iš kairės: LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys, vicepirm. Aušra Mačiulaitytė-Zerr, sen. H. Jackson ir vicepirm. Rimas Česonis. Nuotr. Kest. Česonio

LAISVĖ AGENTAMS EUROPOJE

Kaip atrodo atoslūgis po Helsinkio konferencijos

Jau prabėgo daugiau kaip šeši mėnesiai, kai 1975.VIII.1 trisdešimts penkių valstybių galvos Helsinkyje iškilmingai pasirašė vadimą "Atoslūgio chartą" — visą eilę principų, kurie turi tvarkyti Europos Rytų-Vakarų santykius. Kad grynai politinėje srityje Helsinkio konferencija negalėjo padaryti žymesnių pakeitimų, visiems buvo aišku nuo pat konferencijos pradžios. Bet nepaisant vis dėlto liko mažutė vilčių. Tai vadinami "žmogiškieji kontaktai" — pasikeitimas informacijomis, žmonėmis ir kita.

Kaltiniai Vakarams

Buvo galima numatyti, kad ir šiuos principus Sov. Sąjunga išaiškins pagal savo pažiūrą. Iš tikrųjų šių metų vasario 3 d. Maskvos "Pravda" paskelbė Vakarų valstybėms kaltinamąjį aktą, kad, esą, Vakarai nepadare "praktiškų" išvadų iš Helsinkio konferencijos nutarimų užkirsti kelią "socializmo evoliucijai". Esą, Vakarai grįžta "į šaltojo karo būklę".

"Pravdos" kalba yra aiškiai skirta ne tiktai kai kurioms Vakarų valstybių komunistų partijoms, bet ir "broliškomis" Rytų Europos komunistinėms valstybėms, kurios iš Helsinkio konferencijos nutarimų tikėjosi susilaukti didesnės autonomijos ir laisvės nuo Maskvos varžtų.

Pažiūrėkime, iš kokio poaukščio nuskambėjo tas Maskvos balsas. Pastaraisiais metais Brežnevą buvo pasiryžę išpirkti pažadų vekselį Helsinkyje. Tačiau tuoj kyla klausimas, kiek Kremliaus veiksmams pateisina tokius išsipareigojimus.

Manevrai be pranešimo

Visai neseniai netoli Turkijos sienos vyko nereikšmingi raudonosios armijos kariniai manevrai. Helsinkyje buvo nustatyta, kad rusai turi apie bet kokius karinius manevrus pranešti kaimyninėms valstybėms iš anksto bent trijų savaitių tarpe. Iš tikrųjų rusai pranešė apie tuos manevrus Turkijai, Graikijai ir Jugoslavijai. Bet yra žinoma, kad praėjusių rudenį įvyko daug didesnės svarbos ir apimties manevrai, apie kuriuos niekam nebuvo pranešta, niekas į juos nepaikiesta. Šių dalykų žinovai tvirtina, kad raudonosios armijos vadai, vengdami Helsinkio nutarimų, tada įvykdė manevrus 250 km. pasieniu, panaudodami ne mažiau 25,000 karių.

Informacijos srityje Sovietai buvo paskelbę, kad praėjusių metų gale Maskvoje bus galima nusipirkti kai kurie Vakarų Europos ir Amerikos laikraščiai, tačiau iki šiol ten tokių laikraščių nėra, išskyrus tuos, kuriuos leidžia Vakarų komunistai, bet cenzūrojami ir nepasirodo spaudos kioskuose.

Dėl "laisvo žmonių judėjimo" visiems žinoma, kaip Maskva geležine kumštini varžo bet kokį išvykimą iš Sov. Sąjungos. Praėjusių metų laikotarpyje leidimai išvykti iš Sov. Sąjungos nepadidėjo, o dar sumažėjo. Nedidelė paguoda ne užsienio žurnalistams, kai buvo paskelbta, kad jiems dėl judėjimo Sov. Sąjungoje taikomos tos pačios taisyklės, kaip ir diplomatams. O jos yra labai griežtos.

Vakarai, tikėdami Sov. Sąjungos gera valia atleisti varžtus,

sumažino budrumą ir pas save. Sov. Sąjunga, pasinaudodama Vakarų "atoslūgiu", sustiprino Vakaruose šnipinėjimo tinklą ir veiklą. Vakarų Vokietijos televizijoje pasirodė filmas "Maskvos šnipai", kuriame asmuo, pristatytas kaip buvęs KGB kapitonas, dabar gyvenęs Vak. Vokietijoje, pareiškė, kad jo žiniomis Vakarų Vokietijoje darbuojasi apie 10,000 Kremliaus agentų. Televizijos žiūrovams buvo parodyti du slapti KGB agentai, dirbę Bonnoje kaip Sovietų Sąjungos ambasados darbuotojai. Vienas jų buvo atšauktas į Maskvą po to, kai vokiečių žvalgyba susekė jo slaptus pasikalbėjimus. Antras — "kapitonas Jakob", — nenorėjęs televizijos ekrane parodyti savo veido, pasisakė pasilikęs Vakaruose, nes nenorėjęs tarnauti slaptai sovietų žvalgybai. Jis taip pat pareiškė, kad "KGB Vakarų Vokietijoje turi 10,000 agentų, daugiausia vokiečių, kurie suverbuojami šantažu, pinigais, grasinimais".

Televizijos programos vedėjas Gerhard Konzelmann papasakojo: "Pasiryžau patikrinti, ar atoslūgis tarp Vakarų Vokietijos ir Sov. Sąjungos turi kokių atmainų KGB veikloje. Padariau išvadą, kad niekad praeityje Maskvos šnipams nebuvo taip lengva darbuotis Bonnoje, Berlyne, Frankfurte ir Muenchene, kaip pastaruoju metu. Supratimas, kad Maskva yra pavojainga, jau pasikeitęs. Šiandien jau niekas Vakaruose netiki Rytų pavojumi".

Nuolaidos agentams

Vakarų Vokietijos žurnalas "Quick" rašo, kad pagal vokiečių saugumo davinius 1974 m. buvo susekti 2,727 šnipinėjimo ir išda-

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

28

Jo laikysena, žvingsniai, elgesys liko mano akyse iki šios dienos. Jam išvykus, vis galvojau ir šiandien galvoju, ar tai nebuvo vokiečių armijos žvalgybos pareigūnas, o gal tai buvo ir lietuvis. Rinko davinius vokiečių armijos vadovybei prieš artėjančią karą, žygį į rytus. Minėtam kariui išvykus, galvoju: tik greičiau, tik nedelskit! Kiekviena diena, net valanda mums taip prailgsta. Mes taip laukiame audros iš vakarų. Tik ji ir tik ji tegali išgelbėti mane ir tikstančius mano tautos brolių ir sesių nuo tremties, nuo mirties.

Tėveli, karas

Tikiu, kad tu, Dieve, iš karo ir žudynių Tautų tautas vedi. Kaip kūdikį pro prarają ir manąją tėvynę Išvedęs tarsai: auk, žydek.

B. Brazdžionis

Taip, Tavy, Viešpatie, mūsų viltys, mūsų tikėjimas. Tu vėl skyrei mano tautai sunkias bandymo dienas. Bet tu ją ir vėl kaip kūdikį per prarajas išveisi.

PIETŲ IR ŠIAURĖS AMERIKŲ TRINTIS

To akstinas — Š. Amerikos kapitalas

B. JABLONSKIS

Š. Amerikos kapitalas vaidina didelį vaidmenį kai kurių P. Amerikos valstybių pramonėje ir prekyboje. Jo įtaka reikšminga ty valstybių ekonomijai. Ekonominis atkūtimas gražiai reiškiasi. Tačiau priešiška nusistačiusios valstybės suvažiavimuose, spaudoje ir kitomis progomis kaltina Š. Amerikos kapitalą.

Socializmo šalininkai reikalauja pašalinti P. Amerikoje žmonių išnaudojimą, neteisębę, skurdą ir pagerinti mokslo sąlygas, nes dar daug žmonių nemoka nei skaityti, nei rašyti. Šiuos negalavimus išnaudoja Castro propagandininkai, kurie yra Maskvos mokiniai.

Šie trūkumai labai palankūs komunistų užmačioms vangstančios žmones kiršinti. Į propagandą įsijungusi liberalioji ir kairioji spauda ne tik P. Amerikoje, bet ir kitur pasaulyje. Propaganda pateikia daug aštrios medžiagos kapitalistams puliti. Straipsnių autoriai, ypač liberalių ar kairiųjų nusiteikimų, sėja neapykantos sėklą prieš Š. Ameriką ir jos kapitalą.

Tarpamerikinė ekonomijos raida P. Amerikoje virto neapykantos ir blogio šaknimis, kurios veržiasi gilyn. Kai Maskva per Havana pakursto P. Amerikos žmones prieš valdžias, kyta riuošės, streikai ir kt., veikia Castro paruošti

vimo nusikaltimai, o 1975 m. tik per pirmuosius 8 mėnesius tokių nusikaltimų susekta 2,037. Nusikaltimai padaryti naudai Rytų Vokietijos (85,2 proc.), Čekoslovakijos (6,2 proc.), Sov. Sąjungos (3,5 proc.) ir Lenkijos (1,6 proc.).

"Quick" paduoda taip pat vardus keturių Sovietų diplomatų, dirbančių Sov. Sąjungos ambasadoje Bonnoje. Tai ambasados patarėjas ministeris Andrej Andrejevič Tokovin, patarėjas Ivan Aleksiejevič Jakofiev ir du pirmieji ambasados sekretoriai Jury Ivanovič Pelski ir Nikolaj Nikolajevič Solnzev.

Kaip ir buvo galima laukti, tuoj Sovietų ambasada Bonnoje atsiirkito. Esą, televizijos filmas ir "Quick" žinia apie neva sovietų šnipus Vakarų Vokietijoje pažeidžia Vienos diplomatinę konvenciją. Tam tikro susirūpinimo parodydė ir Vakarų Vokietijos valdžios sluoksniai, nes paduotosios žinios ir daviniai rodo, jog Vakarų Vokietija pilna šnipų. Bet kas dėl to kaltas? Ar ne Helsinkio vienos krypties "dvasia"?

J. V.

Užsienio kapitalai labai pakė (Nukelta į 5 pusl.)

pusėn, nes į ten atgręžti mano miegamo kambario langai. Jau išaušę. Lauke taip ramu, net medžių lapai nejudė. Stebiuosi ir galvoju, iš kur tas anksčiau girdėtas bildesys. O gal kas daužosi prieš mūsų mokyklos durų, gal budeliai vėl pas mane. Stoviu prie lango, žiūriu ir klausausi. Pabunda ir žmona. Pamačius mane stovintį prie lango klausia, ko aš žiūriu. Atsakau, paaiškinu apie girdėtą bildesį. Abudu tylime ir klausome. Staiga vėl bildesys, vėl dar stipresni trenksmai vienas po kito. Tuo metu klebonijos parke medžių šakos ir žemių stulpai kyla, lekia į viršų. Dabar aišku, kokius bildesius anksčiau girdėjau. Sakau žmonai, ką matau pro langą.

Staiga savo lovytėje pašoka iš miego dukrelė Irėna ir sušunka:

— Tėveli, karas...

Nustembame abu su žmona. Iš kur žino penkerių metų kūdikis, kad tai karo garsai, kad karas taip prasideda. Matyt, klausydavosi mūdviejų su žmona pasikalbėjimų, giliai viską dėdavosi širdin. Trenksmai tanėja visur aplinkui. Skubiai rengiamės ir bėgame į mokyklos rūsi, nes ten saugiau. Ten jau randame aplinkinių kaimynų būrį. Prisiglaudę iš šonų prie rusio langų, stebime aplinką iš visų mokyklos pusių. Per mokyklos aikštę, per mokytojų daržoves bėga būrys raudonarmiečių iš pasienio bunkerio. Vos tik jie spėjo perbėgti aikštę, staiga pasipylė artilerijos sviedinių kruša į mokyklos aikštę, ir daržus. Vargšės mūsų daržovės lekia su žemių stulpais į viršų, net gražu žiūrėti. Kitoje mokyklos pusėje pralekia artilerijos pabuklas, keturių arklų tempiamas. Visi bėga šiaurėn miško, šventosios kryptimi.

(Bus daugiau)

Lietuvių fondo Detroito vėjas komitetas po posėdžio, įvykusio sausio 23 d. Iš kairės pirm. eilėje sėdi: vicepirm. Vacys Urbonas, jaun. atst. Ramunė Francisko (Stonytė), pirm. Vytautas Kutkus, vicepirm. dr. Vytautas Majauskas, vicepirm. dr. Povilas Šepety. Antroje eilėje stovi: izd. Martynas Stonys, jaun. atst. Aldona Petrauskaitė, parengimų vadovas Vincas Tamošiūnas, spaudos atst. Antanas Grinius ir foto reporteris Kazys Sragauskas. Nuotraukoje trūksta spaudos atstovų Vladio Mingėlio, Alfonso Nako ir Vladio Selenio.

KANDIDATAI Į JAV TARYBĄ

VYTAUTAS KUTKUS

JAV Lietuvių Bendruomenės aštuntos tarybos rinkimai įvyks 1976 m. balandžio 24 ir 25 dienomis. Tikėkimės, kad jie atneš pragiedrulių į paskutinių metų gana apsiniaukusią lietuviško gyvenimo padangę.

Gyvendami demokratiškame krašte turėjome išmokyti ir savo lietuvišką gyvenimą tvarkyti demokratiškai. Demokratinės santvarkos stiprybė yra visuotiniai, laisvi, teisingi ir teisėti rinkimai. Tokie rinkimai dabar artėja ir JAV Lietuvių Bendruomenėje. Jų metu kiekvienas sąmoningas lietuvis gali ir turi pareikšti savo valią, kas Lietuvių Bendruomenėi turėtų vadovauti ateinančius trejus metus. Kiekvienas lietuvis turi teisę ne tik balsuoti, bet ir parinkti kandidatus, už juos agituoti, nepatenkinti dabartine JAV LB vadovybe dabar gali ją pakeisti, o patenkintieji gali ir toliau rinkti dabartinius tarybos narius.

Lietuviai išsivijoje yra gana veiklūs ir judrūs. Su lietuviškas kalbas miestų burmistras, kongresmanai, senatoriai, Baltųjų rūmų pareigūnai ir pats prezidentas. Jie sugeba kongrese ir senato praversti lietuvių tautai palankias rezoliucijas, greitai reaguoją į tautai nepalankius žemėlapius ir straipsnius. Sugebėjo Sima Kudirka ir kitus išplėsti iš pavergėjų nagų.

Tačiau mūsų jėgos ir energija yra ribotos ir nenaudotinos tarpusavio rietenoms. Reikia išmokyti savo tarpe susikalbėti, o visą savo energiją naudoti prieš visų bendrą priešą — Lietuvos pavergėją. Rinkimai yra laikas, kai galime padaryti demokratinę, tvarkingą ir teisingą sprendimą JAV LB tolimesniems gairėms nustatyti. Reikia pastatyti ir išrinkti tuos kandidatus, kurie ves JAV Lietuvių Bendruomenę ir nebijos į tarybą įtraukti net apylinkių valdybų pirmininkus, dirbančius pagrindinį bendruomeninį darbą, kurie nebijos pasvarstyti, ar nebūtų naudinga į tarybą įtraukti ir lietuvių centrinių organizacijų pirmininkus. Pastatyti, rinkti ir remti tuos kandidatus, kurie nebijos tartis ir su kitaip galvojančiais, nes Bendruomenės pastogė turi būti užtenkamai plati, kad joje užtektų vietos visiems lietuviams. Pagal Lietuvių chartą, Lietuvių Bendruomenė yra visuotinė, tad visi joje turėtų jaustis savo namuose.

JAV Lietuvių Bendruomenės įstatai ir taisyklės aiškiai nurodo visą rinkimų tvarką. Jie LB tarybos buvo priimti 1975 m. birželio 22 d. Pagal taisyklės iki 1975 m. lapkričio 1 d. turėjo būti sudaryta vyriausia rinkimų komisija, iki gruodžio 1 d. apygardų rinkimų komisijos ir iki vasario 1 d. apylinkių rinkimų komisijos. Visi šie organai jau

sudaryti, o 1976 m. balandžio mėn. 24-25 dienomis bus patys balsavimai. Balsavimas yra galutinis procesas, kurio metu iš kandidatų tarpo parenkami tie, kurie įeis į JAV LB VIII tarybą, o naujosios tarybos nariai sudarys visus vykdomuosius organus.

Šiuo metu yra kitas nemažiau svarbus rinkimų momentas — patatymas kandidatų į JAV LB tarybą. Kandidatus ar kandidata į JAV LB tarybą gali siūlyti ne mažiau kaip dešimt tos pačios apygardos ribose registruotų lietuvių. Tai turi būti padaryta iki 1976 m. kovo 1 d. Tai ne mažiau svarbus rinkimo momentas, nes balsavimas metu tik iš šių kandidatų bus išrenkama taryba. Kas iki to laiko nebus pastatytas kandidatu, tas negalės būti renkamas. Taigi reikia surasti tokius kandidatus, kurie mūsų nuomonei galėtų atstovauti, gauti jų sutikimą, o vėliau juos remti, kad jie būtų išrinkti. Tai yra vienintelis, demokratinis, teisėtas ir teisingas būdas prisidėti prie sprendimo tolimesniam JAV Lietuvių Bendruomenės tvarkymui.

Kalbos šiandien apie rinkimų taisyklių pakeitimą bei rinkimų komisijų sudarymą jau pavėluotas. Tai neturėtų būti priežastis nepasitikėjimui rinkimų tvarka, nes rinkimų būstinėje tiek rinkimų, tiek ir balsų skaičiavimo metu stebėtojai gali dalyvauti kiekvienas lietuvis. Gal net oficialūs stebėtojai galėtų būti pakviesti tose apylinkėse, kuriose tikrai yra nepasitikėjimas. Prie rinkimų teisingą įvykdymą nėra pasisakęs nė vienas tarybos narys.

Kadangi kovo mėn. žada būti dar viena VII tarybos sesija, manytina, kad ji specialiai tais klausimais galėtų pasisakyti, nes tai nebūtų nei įstatai, nei taisyklių keitimas. Taryba per vykdomuosius organus galėtų paraginti apygardų valdybas, kad šios pasirūpintų tokiomis stebėtojais.

Reikia daryti visa, kad pasitikėjimas rinkimais būtų pilnintinis, kad išrinktieji atstovautų daugumos norams, aktyviai jungtės į rinkimus, baigti rietenas, bet ir neužmiršti mažumos balso išklausti.

Jei kovo mėn. įvyksiantis JAV LB VIII tarybos suvažiavimas pritartų, tai rinkimų metu galima būtų praversti referendumą šiais bendruomeniniais klausimais.

1. Ar JAV LB turi dalyvauti Lietuvos išlaisvinimo darbuose?

2. Ar pritaria JAV LB nusistatymui, kad skiriamas aukas Lietuvos išlaisvinimui apsirūpinti aukotojas?

JAV LB VIII taryba, turėdama visuomenės pasisakymus tais klausimais, galėtų daug drąsiau jais vadovautis.

Dar kartą noriu priminti, kad iki kovo 1 d. reikia statyti kan-

KANDIDATŲ Į JAV LB VIII-JĄ TARYBĄ SIŪLYMAS

Kandidatus ar kandidata į JAV LB 8-sios tarybos narius gali siūlyti kiekvienas ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus JAV LB apylinkėje registruotas lietuvis. Registruotas lietuvis yra tas, kuris: a) raštu pareiškia priklausomybę LB, arba b) bent kartą yra susimokėjęs solidarumo įnašą, arba bent kartą yra balsavęs LB tarybos rinkimuose, arba d) yra apylinkės v-bos įrašytas į apylinkės kartoteką.

Kandidatų (us) gali siūlyti LB apygardos rinkimų komisijai ne mažiau kaip 10 tos LB apygardos ribose registruotų lietuvių. Kandidatai siūlomi raštu, kuriame turi būti įrašytas kandidato (ų) vardas, pavardė, amžius ar gimimo data ir kurioje LB apylinkėje kandidatas yra registruotas. Tame pat rašte išvardinami ir siūlytojai, nurodant jų vardus, pavardes, adresus, kuriose LB apylinkėse registruoti ir kuris yra siūlytojų įgaliojimas. Be to, kiekvienas siūlytojas turi ir pasirašyti. Prie šio rašto pridedamas ir kandidato(ų) pasirašytas sutikimas būti kandidatu ir jo (jų) adresas.

Kandidatas gali kandidatuoti tik savo gyvenamoje LB rinkimų apygardoje. Jei kandidatas didutus į JAV VIII tarybą, kad vėliau niekas negalėtų sakyti, jog nebalsojęs, nes nebuvę patinkamų kandidatų. Dabar tuos tinkamus kandidatus laiku suraskime ir įteikime apygardos rinkimų komisijoms.

Jau daugelis metų pirmininko pareigas eina visa širdimi atsidavęs ratieliui ir lietuviškai dainai V. Roževičius. Dažnai jį girdime dainuojant ir giedant solo. Vicepirm. St. Valinskas, sr. sekr. E. Gorodeckienė, izd. V. Grimaila, chor. seniūnas B. Naras. Geriausios sekmes ratieliui.

Pirmą kartą Miami lietuviams koncertuoja abi seserys Ona ir Elena Blandytės. Koncertas įvyks kovo 14 d. 3:30 val. p. p. Miami lietuvių klubo svetainėje, 3655 N. W. 34 St., Miami. Bus solo dainos, duetai, dailūs žodis ir kt. Blandyčių koncertas visuomet turėdavo didelį pasisekimą Chicagoj, kur sutraukdavo didelius būrius klausytojų ir koncertų įvertinimas visuomet būvęs labai palankus. Tikimasi, kad ir Miami bei artimiausių apylinkių lietuvių su savo svečiais bei atostogautojais gausiai atsilankys. Po koncerto bus pietūs, o po to — šokiai, grojant geram orkestrui.

J. K

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

TRADICINĖ UŽGAVENIŲ VAKARIENĖ

Lietuvių Meno Mėgėjų ratelis kiekvienais metais palaikydami lietuviškas tradicijas surengia užgavėnių vakarienę. Šiais metais vakarienė įvyks vasario 28 d., šeštadienį, 7 v. v. Maironio Parke. Vakarienę pagamina pačios ratelio narės, nes jos ne tik puikios dainininkės, bet ir šeiminingės, todėl ir svečių prisirenka labai gausiai. Po vakarienės bus puiki meninė dalis, kurią atliks Meno Mėgėjų ratelis, o po to šokiai.

Rengėjai kviečia visus vietas ir aplinkinių kolonijų lietuvius dalyvauti vakarienėje, prisiminti lietuviškas užgavėnes, pasiklausyti lietuviškų dainų, užmirštant kasdieninius gyvenimo rūpesčius. Atsigaivinti ir veikti barai.

MENO MĖGĖJŲ RATELIO VALDYBA

Jau daugelis metų pirmininko pareigas eina visa širdimi atsidavęs ratieliui ir lietuviškai dainai V. Roževičius. Dažnai jį girdime dainuojant ir giedant solo. Vicepirm. St. Valinskas, sr. sekr. E. Gorodeckienė, izd. V. Grimaila, chor. seniūnas B. Naras. Geriausios sekmes ratieliui.

J.M.

Miami, Fla.

BLANDYČIŲ KONCERTAS

Pirmą kartą Miami lietuviams koncertuoja abi seserys Ona ir Elena Blandytės. Koncertas įvyks kovo 14 d. 3:30 val. p. p. Miami lietuvių klubo svetainėje, 3655 N. W. 34 St., Miami. Bus solo dainos, duetai, dailūs žodis ir kt. Blandyčių koncertas visuomet turėdavo didelį pasisekimą Chicagoj, kur sutraukdavo didelius būrius klausytojų ir koncertų įvertinimas visuomet būvęs labai palankus. Tikimasi, kad ir Miami bei artimiausių apylinkių lietuvių su savo svečiais bei atostogautojais gausiai atsilankys. Po koncerto bus pietūs, o po to — šokiai, grojant geram orkestrui.

J. K

yra bet kurios rinkimų komisijos narys, jis turi iš rinkimų komisijos pasitraukti. Kandidatų siūlymas baigiasi 1976 m. kovo 1 d.

Vyr. rinkimų k-ja pageidauja, kad kandidatai būtų siūlomi kiekvienas atskirai, bet ne grupėmis.

Vyr. rinkimų komisija

DR. HENRIKĄ LUKAŠEVIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame dėl jo brolio, mūsų mokslo draugo, ČESLOVO mirties, ir liūdime dieną anksčiau, netekus brangios sesers ELENOS.

Elena ir Leonas Kačinskai
Valerija ir Vaclovas Kuzmickai
Ona ir Dr. Juozas Petrikai
Vanda ir Antanas Gruzdžiai

A. + A. ELZBIETAJ KONKULEVIČIENEI mirus, jos dukrą HALINĄ ir žentą vet. dr. ANTANĄ MILAKNIUS, anukės VITOS ir ALBINO MARKEVIČIŲ šeimą, kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Pranas Jucaitis
Stasys Jankauskas
Valdintis ir Bonis Trimakai

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Isnuom. miegamas kambarys pensininkui Brighton Parke. Skambinti 254-7036

PROGROS OPPORTUNITIES

Parduodama taverna su butu ir 2 sklypai. Brighton Parke rajone. Vietina tinka restoranui. Susitarimui apžiūrėti skambinkite — 523-4443.

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-ju aukštų namą su vaikų kišku. Viskas naujai įrengta. Brighton Pk. ant Western Ave. Parduoda dėl senatvės. \$32,500, arba pasiūlymas. Nepraleiskite progos. Skambinkite 523-0645 arba 254-6945.

LEMONTE

4 butų mūro namas \$60,000.00. Sklypas 1/4 akro su medžiais — \$9,000.00. Namai \$18,000.00 iki \$150,000.00. Ūkis su namais, \$4,500.00 už akrą. 5 akrai miško, įmokėti \$5,000.00.

ABROMAITIS R. E.
1005 Porter Street
Lemont, Ill. 60349
Telef. — 257-6675

ATEITIS TIKRA

6 butų šiltnamų grožio mūras. 4 auto mūro garažas. Fatikas ir juma Marquette pke. \$66,000.
6 kamb. 15 metų mūras. Įrengtas bešienas su virtuve. Naujas garažas. Arti 72-os ir California. Vertas pirkti. \$27,700.
Lukusis nauja rezidencija. 8 kamb. tinka ir pajamoms. Arti Talman banko. Ekstra platus lotas. 2 auto garažas. \$58,000.
Didelis mūr. namas. 6 kamb. Puikiai vieta. Marquette Pke. Graži vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas — \$21,000.
Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maris High. \$45,000.
Modernus 2 aukštų namas. 2 auto mūr. garažas. "Radiant" šildymas. Puiki apylinkė. Marquette Pke. Vertas daugiau bet gavam už \$38,800.
2 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Pke. \$36,600.

VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYSŲ PRAŠYMAI ir kitoki blaškai

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
ĮVAIRŲS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551

Lemonte, 135th & Archer Ave
Tel. — 257-5861

Remkite tuos būnieriū, kurie skelbia diem. "Drauge".

Perskaityt "Draugą", duokite j kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir paprastos Radijai
Stereo ir oro vėsintuvali
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 73-1486

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiui išvalau taigi alyvinus ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šiltnamius. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

HEATING CONTRACTOR

Įrengtu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. V1-3447.

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščiu "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už pristatymą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 33th Street
Chicago, Illinois
Te. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas, nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
3333 So. Halsted Chicago, Ill. 60609.
Tel. WA 5-2377, 254-3320.

V. Valantinas

MARIJA NOREKIENE
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėliu. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraunda.
TELEF. — WA 5-8063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Pisunamie ir vaškuojame visų rūšių grūdus.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Remkite tuos būnieriū, kurie skelbia diem. "Drauge".

Perskaityt "Draugą", duokite j kitiems pasiskaityti.

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 84th PLACE
Tel. — Frontier 6-1882

VYRAI IR MOTERYS

Applications being accepted for MAIDS & HOUSEMAN
Please apply in person
8 a.m. — 4 p.m.
TREMONT HOTEL
100 E. Chestnut, Chicago
Housekeeping Dept., AT 751-1900

COUPLE WANTED
To do housecleaning and maintenance work. Living quarters provided. Good pay.

WHEATON, ILLINOIS
Phone — 665-6257

EXPERIENCED BAKER
Good working conditions
Apply —
SAN PEDRO RESTAURANT
1515 Sheridan Rd., Wilmette, Ill.
Phone 251-6621

HELP WANTED — VYRAI

Experienced Men's Clothing Salesman
References
Call — HU 6-4998
MR. SALK

COLD HEADING SHOP HEADERS and ROLLERS SET-UP MEN
Day and Night Shift Available
Experienced set up men who want top \$\$ and minimum 45 hour week with top benefits, please call —
DAN KAHN 533-5360

MERCURY SCREW CO.
Div. Accurate Threaded Fasteners
3550 W. PRATT (6800 North) Chicago
An Equal Opportunity Employer M/F

MACHINIST
Experience necessary on lathe, mill and surface grinder. Location Montrose and Kimball Aves.
For appointment call —
539-9833 after 5 p.m.

HELP WANTED MOTERYS

KEYPUNCH OPERATOR
Min. 2 years experience
Company benefits include paid group insurance and profit sharing.
Call Mr. R. C. Larue — 595-1200
HOLLE & COMPANY
800 Supreme Dr., Bensenville, Ill.

DEMESIO I

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šukus
Testamentai su legališkoms formomis bei affidavitais
Jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida
Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei sudaroma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.
Gaujami "DRAUGŲ"

Kaina su Legališkoms Formomis \$3.00; Be jų formų — \$8.00.
Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš W. V.D. Studios New York (1330 kll, AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinių valandų angų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU, 89.5 meg. FM) Pirmadi., 7:30-8:30 v. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Remkite "Draugą".

Marquette Parko lituanistinės mokyklos Chicagoje choras su vadovu mokyt. V. Gutausku. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-JI MARQUETTE PARKO LITUAINISTINĖJE MOKYKLOJE

Vasario 17 d. Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos lituanistinė mokykla gražiai atšventė Vasario 16-tąją. Į parapijos salę susirinko ne tik lituanistinės mokyklos, bet ir parapijinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir daug tėvų. Mokyklos vedėjas Pranas Razminas tarė sveikinimo žodį. Ineštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Sveikindamas klebonas kun. A. Zakarauskas skatino mokyti lietuvių kalbos, neužmiršti tėvų krašto, kuris yra rusų komunistų pavergtas ir spaudžiamas. Tvirtai reikia tikėti, kad Lietuva vėl bus laisva.

Zodį tarė parapijos mokyklos vedėja seselei M. Eduarda, ji pasigėrėjo lietuvių kalbos gražumu, lietuvių tradicijų kilnumu, skatino lietuviukus nepamiršti tėvų kalbos ir visada prisiminti Lietuvą. Meninę programą pravedė 8 skyr. mokinė Neris Pupiliūtė. Programa pradėta montažu "Lietuva brangi", jį atliko 7 ir 8 skyrų mokiniai: V. Dnuzdila, G. Remeikytė, A. Kupcikevičiūtė, D. Polikaitis, L. Vieraitytė, E. Saliklis, R. Valiulytė ir N. Pupiliūtė. Pianinu palydėjo R. Bielskytė. Montażą paruošė mokyt. Nijolė Ta-

mošaitytė. V-VIII skyrių mokiniai gražiai pašoko tautinius šokių, kuriuos paruošė mokyt. Stasė Bacevičienė. Akordeonu palydėjo Ina Končiūtė. Po tautinių šokių pasirodė mokyklos choras. Jaunesnių mokinių grupė padainavo Lietuvos šalėlį, Mano tėvelis ir Riešutėliai.

Vyresnių mokinių grupę padainavo: Partizanų mirtis, muz. F. Strolios, Pasėjau linelį, liaudies daina, Šlama šilko vėjas — V. Čičauskas, Mes lietuviai — F. Strolios ir Dainuojanti jaunystė — I. Gaidelio. Visas ansamblis padainavo Grįšim, grįšim — F. Strolios.

Dainos visiems patiko. Matomai ansamblio mokytojas Vytautas Gutauskas daug darbo ir pastangų įdėjo. Akordeonu pritarė A. Polikaitis, 7 skyr. mokinys. Vaikučiai didele dauguma pasipuošė tautiniais rūbais, tvarkingi ir drausmingi. Vasario 16-tos šventės proga mokiniai sudėjo 130 dol. Lietuvių fondui. Iš viso lituanistinė mokykla į LF yra inėšus 1,665 dol. Girtina, kad mokinių svėdėti pinigai eina L. F., kurio pagrindinis kapitalas yra skiriamas mūsų kultūriniam reikalui ar vadovėlių ruošimui. Prie mokyklos lietuviško ugdymo dvasia prisideda nuoširdi tėviška klebono kun. A. Zakarausko globa, seselių ir mokytojų pedagoginis bendravimas, tėvų

komiteto rūpestingumas ir tėvų nuoširdus pritarimas. Mokyklos vedėjas Pr. Razminas dėkojo klebonui A. Zakarauskui, seselei M. Eduardai už gerą žodį, tėviliams už atsilankymą ir mokiniams už programos atlikimą.

J. Kaunas

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA

Chicago Lietuvos suvalkiečių draugijos metinis susirinkimas įvyko sausio 23 d. Chicago Savings bendrovės patalpose. Vadovavo pirm. Leonas Vasilevas, kuris naujų metų progą išreiškė visiems linkėjimus. Kasininkas Petras Vilkelis pranešė, kad įteikė paskirtas sumas švenčių progai spaudai, radijui ir sergantiems kareiviams ligoninėse.

Vasario 16 proga paskirta 25 dol. Amerikos Lietuvių Tarybai.

Nut. raštininkė E. Strungys perskaitė nutarimus. Valdybos pranešimai priimti. Istojos nauja narė Marijona Errot

Revizijos komisijos pranešimą skaitė Mary Šimkus. Jai pritarė Mary Radžiukynas. Frenk Vaitkus negalėjo dėl ligos atvykti. Iš pranešimo sužinota, kad draugija yra geram stovyje, turi turto ir narių. Pranešta, kad serga veikėja Julija Sačauskas. Grįžusi iš ligoninės sveiksta namuose. Serga ir Jonas Shulca. Ligonių lankytojas Gudonis pranešė, kad kartais ligoniui persikėlus negalima jų rasti.

Suvalkiečių draugijos 1976 m. valdyba šį: Leonas Vasilevas, pirm., Helen Vilkelis — kas., Bernice Zemgulis finan. rašt., Ona Švirnickas — kantr. rašt. ir korespondentė, Antanas Radžiukynas — maršalka, grabnešiai A. Radžiukynas, Stukas, A. Stoškus, J. Rimkūnas.

Kitas Suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyks kovo 26 d. 7 val. vak. Chicago Savings bendrovės patalpose. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Ona Švirnickas

LIET. MOT. FEDERACIJOS VEIKLA

Liet. Mot. fed. Chicago klubo narės, susirinkusios vasario 1 d. Jaunimo centro kavinėje, iš klaususios klubo pirmininkės M. Marcinkienės pranešimo apie praėjusių metų veiklą, aptarė darbus, kurie numatyti šiais metais įvykdyti. Be tradicinio Velykų stalo per Atvelykį ir abiturientų susipažinimo baliiaus gegužės 1 d., spalio mėnesį bus rengiamas literatūros ir muzikos koncertas Jaunimo centro didžiojoje salėje. Paruošiamuosius darbus vykdo J. Ke-

dienas gali praleisti savuose namuose, sūnų iš JAV siuntiniais remiami. Ir tais metais vėl ryškiai atsiskleidė žemdirbio Antano pažiūrų vaisiai: Smilgevičiaus ūkis yra niekis, turėk mokslą, ir niekas jo neatims...

Išsėkis ramybėje, šviesusis Žemaitijos žemdirby, po savosios tėvynės dangumi, šalia savo žmonos ir savo tėvelio ramiai Stalgėnų kapinėse, išauginęs sūnus, kurie žengia gyvųjų lietuvių gretose Amerikoje.

VI. Rmjs.

reliene su talkininkėmis. Klubas talkina ir tautinių šokių šventės rengimo komitetui. Narių pareiga yra paripinti Chicago atvykstantiems šokėjams nakvynes. Ši šventė yra ypač svarbi ir skirtinga nuo ankščiau vykusių, nes ji yra JAV 200 metų nepriklausomybės sukakčiai paminėti renginių sąrašas. Vyriausias Chicago minėjimų komitetas tiki, kad lietuvių tautinių šokių šventė bus vienas įspūdingiausių minėjimų, kurie vyks Chicagoje, ypač kad šventėje dalyvaus ir iš kitų valstybių atvykusios lietuvių šokėjų grupės.

Aptarus darbus, M. Macevičienė papasakojo apie patirtus išspūdžius jaunimo kongrese, kuris vyko P. Amerikoje. Ji patyrė daug ir įdomių dalykų: svetimi kraštai, skirtingi papročiai, kelionės vargai ir kt. Tačiau stiprų įspūdį paliko vietinių lietuvių nuoširdumas, jų ne užgesusi Lietuvai meilė, kurią ypač stipriai ugdo jau P. Amerikoje gimęs ir augęs jaunimas. Pokalbio pabaigoje M. Macevičienė buvo paklausta, ar Jaunimo kongresas savo tikslą pasiekė. Susirinkusios buvo labai džiugu išgirsti, kad kongreso tikslas visiškai pasiektas, nes ryšys tarp įvairių kraštų lietuviško jaunimo yra labai stiprus, o tai yra garantija tautos vieningumo ir jos stiprybės, sie-

P. IR Š. AMERIKOS

(Atkelta iš 3 pusl.)

le ekonomiją tų P. Amerikos valstybių, kurios nuo jų neužsiklėdė. Užsieniečių pastatytose dirbtuvėse ir krautuvėse daug vietinių darbininkų dirba. Tuo pagerina savo šeimų gyvenimą ir valstybei moka mokesčius. Meksikos ir Peru valstybių vadai siūlo jų sugalvotą ekonominę sistemą, kuri taptų įrankiu atsižadinti užsienio kapitalą, paliešant didžiąsias Š. Amerikos bendroves, krautuves ir kapitalą. Šios dvi valstybės bando tvarkyti socialistinę santvoką dvasioje. Tačiau jų ekonominis vystymasis nepriygs taoms P. Amerikos valstybėms, kurios naudojasi užsienio kapitalais.

Panamos suvažiavime kai kurie P. Amerikos valstybių delegatai aštriai kritikavo užsienietį kapitalą. Bet jų kritika nerado visuotinio pritarimo. Meksikos sostinės laikraštis "El Heraldo" įspėjo delegatus vengti susidūrimo su pramoninėmis valstybėmis.

Paskutiniuoju metu Š. Amerikos izdo sekretorius W. E. Simon kalbėjo apie tarpamerikinio banko kapitalo padidinimą reiki-

ant bendro tikslo — Lietuvos išlaisvinimo. Susirinkimas, kurį pravedė R. Kriaučiūnienė, buvo baigtas kavute. E. D.

miems išvystymams. Jis mano, prekybos sistema, kuri padėtų apsisiekimas priklausytų nuo įsibiejų Amerikų ekonomijai ir pajungimo į laisvąją rinką ir atvirą saulio gerovei.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1976 m. vas. 20 d. 2:05 val. popiet mirė mūsų mylimas dėdė ir švoogeris

A. + A. PRANAS ŽELVYS

Gyveno Bridgeporto apylinkėje.

Gimęs Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 25 metus. Kūnas pašarvotas Phillips-Labanauskas koplyčioj, 3307 So. Lituania Ave. Laidotuvės įvyks antradi., vas. 24 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios bus nulydėtas į Sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus palaidotas Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Velionis priklausė Policijos "Krivulė" Organizacijai.

Nuliūdę lieka: Kazimieras ir Aleksandras Pleniai su šeimom, švoogerka Anna Kodė su vyru Edmundu ir pusėsere Sofija Malukienė.

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Tel. G.Rovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero T.Ownhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽNOMI VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

E U D E I K I S
Laidotuvių Direktoriat
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAiayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3254 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-39
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Žemaitijos žemdirbiui amžinybėn iškeliajus

A. a. Antanas Smilgevičius

Š.m. vasario 12 d. Luknėnų kaime, Plungės vals. mirė Žemaitijos ūkininkas Antanas Smilgevičius, sulaukęs 82 m. amžiaus. Lietuvoje palikęs dukrą, o JAV sūnus — kun. dr. Zenoną ir dr. Zigmą Smilgas su šeima. Vasario 14 d. velionis su religinėmis apeigomis palaidotas Stalgėnų kapinėse šalia savo žmonos, mirusios 1973 m. Laidotuvių dieną jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, kun. J. Borevičius už velionio sielą atlaikė Mišias, o vasario 18 d. už velionio sielą Mišias buvo atlaikytos Middletown, Conn., kur klebonauja velionio sūnus kun. Zenonas. Tose iškilmingose Mišiose dalyvavo vietos vyskupas, daug kunigų ir parapiiečių.

A. a. Antanas Smilgevičius

Antanas Smilgevičius į Luknėnus atsikėlė apie 1925 m. iš Alsėdžių vls. Luknėnuose įkūrė pavyzdinį gyvulių ūkį, laimėjo visą eilę premijų parodose už išaugintus gyvulius. Visą ūkio tvarką vedė pagal žemės ūkio ministerijos nustatytas statistikas. Pagrindinė susipratimo ir apšvietusio žemdirbio mintis buvo ši: ūkis yra niekis, turėk mokslą, ir niekas jo neatims. Todėl abu sūnus ir dukrą leido į mokslą.

1940 m. rusams okupavus Lietuvą, pateko į nemalonumus, buvo areštuotas ir kalinamas. Dėl savo gudrumo ir rusų kalbos mokėjimo įdomiai apgavo kalėjimo sargybinius ir pabėgė į laisvę. Kadangi su žmonėmis labai gerai sugyveno, prieš 1941 m. birželio trėmimus vienas komunistų partijos sekretorius perspėjo, kad Smilgevičių šeimai gresia ištėrimas. Išsislapstė iki karo pradžios.

Antrą kartą rusams sugrįžus

Nors netekę žemės ir viso inventoriaus, Smilgevičiai džiaugėsi, kad gyvenimo saulėleidžio

DVIDEŠIMTS TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A. + A. KAZIMIERAS PEMKUS
Jau suėjo dvidešimts treji metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1953 m. vasario mėn. 21 d.
Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.
Už jo sielą šv. Mišios bus atšaujamos T. Marijonų koplyčioje, Chicagoje.
Maloniai prašome visus — gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Kazimierą Pemkų savo maldose.
Nuliūdę: žmona Izabelė, sūnus Kazys ir dukterys Aidona ir Regina su šeimomis.

A. + A. VLADISLAVAI INDRIŪNIENEI
mirus, jos vyrui Juozui, dukrai ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškia
Lietuvių Paštininkų Sąjunga

Brangiai motinai mirus,
DR. K. BOBELIUI
reiškiame gilią užuojautą.
Rochesterio ALT'os skyr. Valdyba

A. + A. Muz. BRONIUI JONUŠUI mirus,
jo šeimos nariams bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiamo.
Juozas, Ona ir šarūnas Kartanai
Chicago, Illinois

Dainuokime Vilniaus dainas!
Mūsų dėmesys Vilniui turi pastreikėti ir mūsų paštinksminimuose. Tam tikslui gera priemonė yra
Gražios Krivickienės - Gustaitytės rinkinys
VILNIUS LIETUVIŲ LAUDIES DAINOSE
Jame yra kaikiurių dainų gaidos. Kalba peržiūrėta Pr. Skardžiaus, aplankas Marijos Biržikaitės - Žymantienės.
Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. 384 psl., kaina 5 dol.

APLINK MUS

× Vysk. V. Brizgys Lietuvos bažnytinės provincijos sukakties minėjime, kuris bus Jaunimo centre kovo 14 d. pasakys kalbą apie bažnytinės provincijos steigimo reikšmę.

× Firminy choro rež. ir dirigentas K. Steponavičius vasario 16 d. prieš pradėdamas repeticiją, priminė visiems Vasario 16-sios dienos reikšmę. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Firminy choras, solistai ir šokėjai (Vyčiai vadovaujami F. Zapolio) sparčiai ruošiasi operetėi "Grafas Liuksemburgas". Repeticijos metu buvo pagerbti vadovas K. Steponavičius, choro pirmininkas sol. A. Brazis, choro išdėtininkė J. Milleritė ir J. Panka, kurių gimtadieniai buvo vasario mėn. viduryje.

× Lietuvos bendruomenės VIII-sios tarybos rinkimai bus vykdomi visoje Amerikoje balandžio 24 ir 25 d., šeštadienį ir sekmadienį.

× Pr. Dielininkaičio moksl. ateitininkų kuopa ruošia kaukių vakarą vasario 28 d. 7 val. v. Švč. M. M. Gimimo parapijos salėje. Visi pradžios mokyklos mokiniai ir tėveliai kviečiami dalyvauti.

× Kun. Petras Urbaitis, saulezietis, yra atvykęs iš Italijos į JAV ir čia pabus apie porą mėnesių. Pereitą šeštadienį jis lankėsi "Drauge" ir painformavo, kad šiuo metu kelias po lietuvių kolonijas Amerikoje. Jis yra pereinantis metais išleidęs knygą "Kinija — Azijos milžinas", kurią žada platinti savo kelionėse. Grįždamas į Italiją dar užsuks ir į Chicago.

× "Brighton Park Life" laikraštis vasario 19 d. laidoje išdėdė nuotrauką "Draugą" lankančio R. Balzeko. Prie nuotraukos pažymėta, kad "Draugas" kas savaitę "duoda puikų kultūrinį priedą".

× Jim Thompson, buvęs U. S. District Attorney — kandidatas į Illinois valstijos gubernatorių atvyksta į Illinois Lietuvos Respublikonų lygos banketą Jaunimo centre.

× "Vilties" žurnalo anglų kalba kovo — balandžio numeris pasiekė Chicago. Žurnalas leidžiamas folkloro puoselėjimui, redaguoja V. Bieliajus.

× Švėkėniškių draugija kovo 7 d., sekmadienį, 3 val. Lietuvos tautiniuose namuose rengia kultūrinę popietę, kurioje dainuos sol. Ona Zubavičienė, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui. Po to bus pietūs. Švėkėniškių draugijos valdyba kviečia švėkėniškius ir svečius.

× ASS Čikagos skyrius šiais metais vadovauja tradicinės Kaziuko mugės atidarymui. Mugė įvyks kovo mėn. 7 d. Chicagoje — Jaunimo Centro patalpose. Mugė bus atidaryta 10 val. ryte. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. (pr.)

× "Dainavos" ansamblio statomo muzikinio veikalo MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALEJE Pamario pasaka bilietai

į abu spektaklius: vasario 28 d. 8 val. vak. ir vasario 29 d. 3 val. p. p. parduodami "MARGINIŲ" prekyboje, 2511 W. 69th St., telefon. PR. 8-4585 (darbo valandomis). Kaina: \$8, 7, 6, 5, 4, 3. (pr.)

× Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. parduodami lietuvių dailininkų tapybos darbai. Taip pat čia rėmuojami paveikslai. Tel. 436-2112. (sk.)

× Illinois Lietuvių Respublikonų metinis atžymėjimų banketas įvyks vasario 28 d. Jaunimo centro didžioje salėje. Šis penktasis sukaktvinis banketas skiriamas Amerikos 200 metų nepriklausomybės ir Lygos 10 metų nuo atskirimo veiklos atžymėjimui meninėje dalyje dainuos sol. Pr. Ragienė, tautinius šokius šoks Sūkury, vad. Dalės Vindašytė.

× Lietuvos Kat. Mokslo akademijos Chicago šėdinio narių susirinkimas įvyks vasario 29 d. 1 val. popiet Jaunimo centro 106 kambaryje. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.

× Ignas Serapinas, pedagogas, lituanistas, Pedagoginio lituanistikos instituto neakivaizdinio skyriaus direktorius, skaitys pagrindinę paskaitą Juozės Augustaitytės - Vaičiūnienės 2-ųjų metų mirties sukakties minėjime. Minėjimą rengia specialiai susidarius komitetas.

× Dan ir Hanni Martinkai, nuosirdūs "Draugą" skaitytojai, pakeitė gyvenamąją vietą. Dabartinis jų adresas yra toks: Baltic Village, Sunrise Beach, Mo. 65079, telef. 1-313 — 374-5127. Jiedu mielai patarnauja suinteresuotiems įsigyti namą ar sklypą prie Ozarks ežero, kur eilė čekagiškių jau įsikūrė. Keisdami adresą, pridėjo 12 dol. auką. Dėkojame.

× LB Palm Beach apylinkės vadovybė, dėkodama "Draugui" už gerą informaciją, per Povilą Mikšį atsiuntė 20 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× J. Citavičius, Thunder Bay, Kanadoje, prie pranešimo mokėsčio pridėjo 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Po penkius dolerius auko: A. Dagys, Chicago, J. Steponaitis, Brooklyn, Ona Čaplinskas, Darien, Lucia Kairys, Chicago, Juozas Sodaitis, Chicago, O. D. Šiurlienė, Dehli, Donatas Kasiulis, Upper Dar Tariame malonų ačiū.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — Tomas Sereika; po 3 dol. — V. Raciūnas, Br. Galinaitis; po 2 dol. — N. Ward, dr. V. Bieliaušas, Ed. Blažys, Ant. Kukšta, Al. Fetingas, J. Žarskis, Edv. Gincas; po 1 dol. — Aloyzas Rudzitis, St. Luinis. Labai ačiū.

× Jadvyga Pupelienė, žinoma Floridos lietuvių veikėja, LB apylinkės išdėtininkė, mums atsiuntė tokio turinio laišką: "Ivertindama Tamstų leidžiamo dienraščio teikiamą teisingą informaciją ir atliekamą didelį visuomenės informavimo darbą, LB St. Petersburgo apylinkės valdyba paskyrė "Draugui" 20 dolerių auką". Esame labai dėkingi.

× Aukų po 5 dolerius atsiuntė: Regina Vasys, Cicero, Gregorius Radvenis, Los Angeles, A. J. Simonaitis, Chicago, Ant. Skinkienė, Chicago, Aleksandras Jaščemskas, Rockford, Ant. Masiulis, Simcoe, Juozas Sudeikis, Chicago, Visiems esame dėkingi.

× Sv. Mišios už sielą a. a. Augustino Tubino bus laikomos kas mėnesį šių 1976 m. bėgyje. T. Jėzuitų koplyčioje Chicagoje. Jas aukoja velionio žmona Agota Tubinas. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

× Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St. parduodami lietuvių dailininkų tapybos darbai. Taip pat čia rėmuojami paveikslai. Tel. 436-2112. (sk.)

Rimo Kaspučio vadovaujamas Detroito ateitininkų choras, atlikęs programą sporto klubo Kovo sukaktviniam vakare. Nuotr. J. Urbano

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kun. Tomas Žiuraitis, OP bus išvykęs iš Washingtono, D. C., vasario 18 — kovo 1, kovo 13-21 ir balandžio 4-17 dienomis.

— East S. Louis miesto laikraštis Metro — East Journal vasario 15 d. išspausdino plačią aprašymą apie Lietuvą, išsidėmį. Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos bažnyčios ir dr. Vyta. Gavelio, lituanistikos mokyklos mokytojo, nuotrauką. Plačiame straipsnyje žurn. Vandy Brewer aprašo ne tik vietas, bet ir visos Amerikos lietuvių veiklą, primindama net ir Lietuvos operą. Primenama, kad Baltijos tautos yra paverptos, bet visi viliasi, kad vieną kartą jos bus laisvos.

— Straipsnį apie Jurašus vasario 16 paskelbė "Los Angeles Herald - Examiner" dienraštis. Jurašų pasikalbėjimą su Jackie Dashiell, viena iš to dienraščio redaktorių, suorganizavo adv. Zibutė Brinkienė, LB apygardos Talkos Lietuvių komisijos pirmininkė. "Lithuanian Immigrants Reveal Oppression" straipsnyje plačiai pavaizduota šurpi sovietinė priespauda Lietuvoje, o taip pat atkaklus tautos pasipriešinimas ir tyli kova už tautinę gyvybę. Iškeliamos pavarde Tomo Venlovo, Kęstučio Jokubyno ir Vladislavo Žilčiaus, kurie reikalauja visame kultūringame pasaulyje respektuojamos teisės žmonėms emigruoti. Tik komunizme, kur žmogus padaromas valstybės vergu, ši elementari žmogaus teisė ignoruojama. Jonas ir Aušra Jurašai, paviešėję Californijoje pas gimines, išvyko į New Yorką.

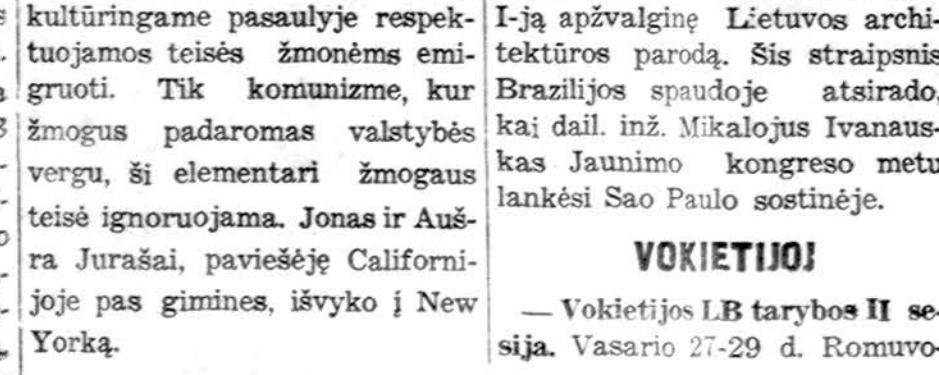
— "A. Gazeta", vienas iš didžiųjų Sao Paulo (Brazilijos) dienraščių, "Plastikos menas" skyriuje išspausdino per du numerius š. m. sausio 12 ir 14 d. straipsnį apie dail. Mikalojaus Ivanausko meno naujoves: "Fotografija ar tapyba" ir "Chama" (Liepsnos tapyba) su keturiomis iliustracijomis ir autorias nuotrauka. Straipsnio autorė — to skyriaus redaktorė Maria Silvia Alves de Lima. Tame straipsnyje pažymėta trumpai Ivanausko biografines žinias ir kad jis Brazilijoje išgyveno 10 metų ir tuo metu suorganizavo I-ją apžvalginę Lietuvos architektūros parodą. Šis straipsnis Brazilijos spaudoje atsirado, kai dail. inž. Mikalojus Ivanauskas Jaunimo kongreso metu lankėsi Sao Paulo sostinėje.

BRAZILIJOS

— "A. Gazeta", vienas iš didžiųjų Sao Paulo (Brazilijos) dienraščių, "Plastikos menas" skyriuje išspausdino per du numerius š. m. sausio 12 ir 14 d. straipsnį apie dail. Mikalojaus Ivanausko meno naujoves: "Fotografija ar tapyba" ir "Chama" (Liepsnos tapyba) su keturiomis iliustracijomis ir autorias nuotrauka. Straipsnio autorė — to skyriaus redaktorė Maria Silvia Alves de Lima. Tame straipsnyje pažymėta trumpai Ivanausko biografines žinias ir kad jis Brazilijoje išgyveno 10 metų ir tuo metu suorganizavo I-ją apžvalginę Lietuvos architektūros parodą. Šis straipsnis Brazilijos spaudoje atsirado, kai dail. inž. Mikalojus Ivanauskas Jaunimo kongreso metu lankėsi Sao Paulo sostinėje.

VOKIETIJOJ

— Vokietijos LB tarybos II sesija. Vasario 27-29 d. Romuvoje.

Chicago lietuviškasis jaunimas ir JAV LB Vidurio Vakarų apygardos vadovybė suruošė įspūdingą Vasario 16 minėjimą. Meninės programos dalyje Bernardo Brazdžionio "Keleivio Talismaną" gražiai paskaltė: Salmė Drungaitė, Rasa Kaminskaitė, Stefa Stirbytė, Nora Sereilytė, Liucija Seibutyte, Indrė Toliuštė ir Audrius Viktoras. Paruošė ir režisavo Živilė Nungaudaitė. Nuotr. A. Gulbinskis

— Geriausi mokiniai. Vasario 16-sios gimnazijos geriausi mokiniai yra Mačiokaitė Edna — III kl., Giesaitė Dana — II, Grigužis Edvardas — VII, Margis Jurgis — VII, Kairyte Lidija — II kl. Geriausio elgesio mokiniai: Grigužis Edvardas, Margis Jurgis, Mačionis Petras, Ališauskas Arvydas, Giesaitė Dana.

GUDIJOJE

— Polocke, šv. Sofijos katedroje, atidarytas naujas ateizmo muziejus. Muziejiaus direktorius pareiškė, kad šios įstaigos svarbiausias uždavinys yra ateistinė propaganda. Visos muziejiaus ekspozicijos bando įrodinti, kad ne Dievas sukūrė žmogų, bet žmogus Dievą. Šiame naujajame muziejuje bus ruošiami kvalifikuoti ateistai.

KANADOJE

— Sudbury, Ont., metinis LB apyl. susirinkimas įvyko sausio 11 d. Christ the King šventovės salėje. Pirm. Jadvygai Labuckienė pavadus, išsamų metinės veiklos pranešimą padarė sekr. Juozas Staškus, finansinį — Izd. Antanas Juozapavičius. Revizijos komisija, valdybos nebuvo prašyta, atskaitomybės knygu netikrino, todėl ir pranešimo nedarė. Apylinkės valdyba buvo rinkta dvejim metams. Jos darbas baigsis tik 1977 m. Valdybos nariui Klemensui Jonikui dėl darbo sąlygų pareigų eiti nebegalint, jo vieton išrinktas Jonas Remeikis, o į valdybos kandidatus sutinkančių neatsirado. Apylinkės valdybą sudarė: pirm. J. Labuckienė, sekr. J. Staškus, vicepirmininkai V. Juška, J. Remeikis, Izd. A. Juozapavičius.

— Ontario menininkų paroda

CHICAGOS ZINIOS

SAUGANT SVEIKATĄ

Kovai su plaučių ligomis draugija informuoja, kad sveiki plaučiai įstengia sunaikinti apie 90 procentų užkrėtų, patenkančių į juos, tačiau daug rūkančiųjų plaučiai 24 kartus ilgiau užtrunka kovodami su tomis užkrėtomis.

KRISTAUS KANČIOS VAIDINIMAS

Sv. Mykolo šeimų centras, 48 gatvė ir Winchester, vasario 28 d. 7 v. turės Kristaus kančios vaidinimą. Giedos parapijos choras, sustiprintas Chicago simfonijos choro narių grupe.

KOMPIUTERIO PATARIMAI

Maitinimosi parodoje Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje yra kompiuteris, kuris par-

do, kiek maisto kalorijų reikia imti žmogui, kurio ūgis, lytis atžymimi kompiuteryje. Taip pat perdidelį svorį ir duoda kitų sveikatos nurodymų.

— "On View" rengiama Toronto Dominion Centre, bus atidaryta kovo 1 d. ir truks 6 savaites. Dalyvaus tapybos, skulptūros, grafikos ir tekstilės meno atstovai. Vertintojų komisija tai parodai atrinko kūrinius iš pasiūlytų 3.000. Atrinktųjų tarpe, iki šiol turimomis žiniomis, yra ir dail. Irenos Mickūnienės kūrinys "Txlan" (iš Meksikos serijų). Minėtoji Ontario dailininkų paroda iš Toronto bus perkelta į Montrealį, kur vyks pasaulinė sporto olimpiada.

— "Baltic Evening", rengiama Kanados Baltiečių federacijos parlamento rūmuose Otavoje, bus kovo 10 d. Šis vakaras skirtas išryškinti baltiečių darbams, atliktiems per praėjusius 25 metus. Tame vakarienės metu kalbės prof. R. Vaštoka. Dalyvaus parlamento nariai, baltiečių atstovai, meninės programos atlikėjai.

— Kūrėjų-Savanorių S-gos Toronto skyrius išrinko valdybą: S. Banelis — pirm., K. Apelevičius — Izd., A. Zubrys — sekr. Revizijos komisija: A. J. Kimavičius, V. Štreitas, S. Paciušas. Skyriuje anksčiau buvo per 30 narių, šiuo metu yra 16. Iš jų J. Matulionis, K. Kregždė, S. Mačikūnas ir Br. Stasiulis yra sunegalavę.

OKUP. LIETUVOJE

— Ant Sartų ežero ledo, prie Dusėtų, tradicinės žirgų lenktynės buvo suruoštos ir š. m. vasario 7 d. Lenktynės stebėjo keliolika tūkstančių žmonių, susirinkusių iš įvairių Lietuvos vietų. Lenktynininkų buvo iš 18 rajonų, jų tarpe iš Alytaus, Jurbarko, Prienų, Zemaitijos vietovių. Lenktyniavo 110 žirgų ir 99 važiuotojai, jų tarpe 1 moteris. Lenktynių herojumi apšauktas širvintiškis P. Navailinskas, su savo žirgu "Hamletu" 3,8 sek. pagerinęs Sartų lenktynių rekordą. Kartu buvo suruošta ir didžiulė mugė, kurios metu buvo pateikta didelis kiekis svaigalų. Tai gi kaip viename pranešime sakoma, buvę labai daug girtų.

LATVIJOJ

— Rudolfs Blaumanis, senasis latvių dramaturgas, vis dar tebėra mėgiamas ir bolševikų okupuotoje Latvijoje. Jo veiklos stato keturiuose Latvijos teatruose. Rygos operetės teatro stato muzikalijai perdėręs komedijas — Iš saldaus butelio ir Trinės nuodėmės. Nacionalinis teatras, dabar Akademiniis dramos teatras, yra naujai išstudijavęs jo "Siuvėjų dienas Silmačiuose" š. m. sausio mėnesį šį veikalą jau suvaidino 7 kartus. Dailės teatras rodo pagal Blaumanio raštus sudarytą veikalą — Patarimai mylintiesiems, o ir Liepojaus teatras kartkartėmis rodo "Siuvėjų dienas". Iš Rygos pranešta, kad Blaumanio veikalus žiūri ir senoji ir jaunoji kartos.

do, kiek maisto kalorijų reikia imti žmogui, kurio ūgis, lytis atžymimi kompiuteryje. Taip pat perdidelį svorį ir duoda kitų sveikatos nurodymų.

PATARIMAI ŠIRDININKAMS

Mercy ligoninė trečiądienį kambarį 203 duos nemokamai patarimus, kaip išvengti širdies atakos. Nurodys pavojaus ženklus, nustatys, kaip užsilaikyti, kaip mankštintis ir ką valgyti.

DAINININKŲ KONKURSAIS

Chicago Civic operos rūmuose kovo 1 d. 11 val. bus baigiamasis dainininkų konkursas, kurį organizuoja WNG-Illinois operos gilda. Premijoms paskirta 5,750 dol. Pirmą premija 3,000 dol., antra 2,000 dol.

KULTŪRINĖMS PROGRAMOMS

Įvairioms Chicago kultūrinėms programoms vadinamas American Issues Forum paskirstė 91.362 dol. Tas fondas įsteigtas rugpjūčio mėnesį.

PLEČIA UNIVERSITETA

De Paul universitetas perka dalį ploto McCormick teologijos (protestantų) seminarijos. Kartu nuperka penkis pastatus: bendrabutį 7 aukštų ir kitą 4 aukštų, sporto salę, valgyklą ir ūkio pastatą.

MR. RED. STARZYNSKI

Buvęs lenkų laikraščio "Dziennik Chicagoski" redaktorius ir visuomenininkas kun. M. Starzynski, rezurekcionistų vienuolijos narys, mirė sulaukęs 77 m. amžiaus.

LAS VEGAS NAKTIS

Kovai su cukrine liga draugija vas. 28 d. 8 v. v. Darbo unijų salėje, Chicago priemiesty Westmonte, rengia Las Vegas naktį.

Ką tik išėjo iš spaudos

Anatolijaus Kairio komedijų rinkinys vienoje knygoje

TRYS KOMEDIJOS

1. KU-KU, 3 v. komedija

2. DIDYSIS PENKTADIENIS, 5 v. komedija

3. RĖTOS IR BIJŪNAL, 3 v. komedija

Ilustravo dail. Z. Sodelkienė, 224 pusl., kaina \$5.00

Užsisakyti:

DRAUGAS

4545 West 63rd Str. Chicago, Ill. 60629

NAUJOS PRENUMERATŲ KAINOS NUO KOVO 1 D.

Reikia manyti, nebus nuostabų, kad darome pranešimą apie prenumeratorus kainų pakėlimą.

Visos kainos kyla, darbininkai brangsta, paštas reguliariai keičia tarifą, bet negerina patarnavimo.

Tačiau mūsų pabranginimas nėra toks, kaip kitų laikraščių. Vienas lietuvių laikraštis net šiuo metu jau yra brangesnis, negu mūsų dienraštis bus po kainos pakėlimo. Nuo sausio pirmos dienos vienas čekų dienraštis pabrango nuo \$28.00 iki \$60.00 metams.

DRAUGAS pasiūkia pigiausias lietuvių dienraštis ir spausdina dangiariaisia puslapiu kas savaitę, negu bet kuris kitas lietuvių laikraštis.

DRAUGO administracija duoda skaitrytojams du mėnesius pasinaudoti senomis kainomis. Nuo kovo pirmos kainos bus pakeltos. Tad pasinaudokite šia proga.

DRAUGAS kainuos: metams \$ mėn.

Chicago, Cook, Ill. \$28.00 \$15.00

Kanadoje \$28.00 \$15.00

Kitur \$28.00 \$15.00

Užsienyje \$29.00 \$17.00

Savaitinis \$18.00 \$10.00